SPÓŁDZIELCA

ORGAN DLA SPÓŁDZIELNI W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Prenumerata kwartalna zł 7.50 plus opłata za dostawę wzgl. za przesyłkę pocztową. Ukazuje się 10 i 25 każdego miesiąca. W wypadku wyższej siły czy innych wpływów wydawnictwo nie ma obowiązku dawać odszkodowania.

Warunki ogłoszeń: wiersz 1 mm wysoki i 21 mm szeroki 60 gr. Pismo podstawowe Nonpareille, szpalta tekstowa 1 mm wys. i 89 szerok. zł 8.80. Zniżone ceny ogłoszeń według Cennika Nr. 1. Adres: Wydaw. Rolnicze, Kraków, Nürnbergstr. 5a

Telefon Nr. 116-79 i 116-80.

Nr 22 | 25 listopada 1942 r. | Rok II

Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Miechowie

Jednym z najurodzajniejszych powiatów dawniejszego województwa kieleckiego, a obecnie dystryktu krakowskiego, jest powiat miechowski. Stolica powiatu, jedno z najstarszych miast polskich, była od dawna ośrodkiem wymiany bogactwa płodów rolnych, których dobra loessowa gleba nigdy nie skąpiła.

I dziś Miechów jest jednym z największych w dystrykcie krakowskim ośrodków handlu zbożowego. W czasie toczącej się wojny akcja zagospodarowania płodów rolnych, poza ogrodniczymi, których skupem zajmuje się firma prywatna, spoczywa w ręku Powiatowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej, która przy pomocy swego oddziału w Słomnikach oraz czterech spółdzielni rejonowych spełnia zlecone przez władze Wyżywienia i Rolnictwa zadanie zbiornicy kontyngentowych produktów rolnych oraz rozdzielni artykułów potrzebnych rolnikowi w jego gospodarstwie.

Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Miechowie

Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Miechowie założona została w roku 1930 i już przed wojną była jednym z głównych w okolicy przedsiębiorstw zbożowych. Jak wszystkie spółdzielnie rolniczo-handlowe, tak i powiatowa miechowska, dzięki wyjątkowym warunkom gospodarczym spowodowanym przez wojnę, zwiększyła znacznie w ostatnich latach swoje obroty, a jako główna i jedyna centrala rozdzielcza artykułów dla rolników zyskała znacznie na sile przyciągającej członków, co znowu przyczyniło się do rozszerzenia jej zasięgu organizacyjnego w powiecie.

Większość członków spółdzielni, których ogólna ilość wynosiła 5485 w dniu 30 czerwca 1942 roku, stanowią właściciele małych i średnich gospodarstw rolnych. Odsetek właścicieli gospodarstw rolnych do 5 hektarów wynosi 67,2 % ogólnej ilości członków. Członków posiadających od 5 do 20 hektarów roli jest 28 %. Po tym najliczniejszą z kolei grupę członków stanowią większe gospodarstwa rolne ponad 50 hektarów, a mianowicie 2,3 %. Brakujące 2,5% stanowią właściciele gospodarstw rolnych od 20 do 50 hektarów oraz rzemieślnicy, kupcy i przemysłowcy, wolne zawody, osoby prawne i inni.

W a ż n ą pod względem gospodarczym g r u p ę członków stanowi 29 spółdzielni.

Pierwsze półrocze 1942 zaznaczyło się szczególnie dużym przybytkiem członków. W czasie tym do spółdzielni przystąpiło 4332 członków, z czego 4284 rolników i 48 innych zawodów.

Zasięgowi organizacyjnemu spółdzielni odpowiadają jej agendy, w których zatrudnia się 160 pracowników umysłowych oraz 70 pracowników fizycznych. Stan finansowy spółdzielni nie ulega godnym uwagi wahaniom. Kapitały własne przedsiębiorstwa wynoszą ponad 420 000, obce zaś ponad 3 800 000 złotych. Kapitał udziałowy przy 8859 udziałach wynosi 221 475 złotych.

Skup zboża w spółdzielni

Obroty towarami dla rolników wynosiły w czasie od 1 stycznia do 30 czerwca 1942 roku blisko $5^{1}/_{2}$ miliona złotych, obroty zaś produktami rolnymi ponad $2^{1}/_{2}$ miliona złotych. Przy ocenie tych cyfr, zwłaszcza zaś małych stosunkowo obrotów produktami rolnymi, należy wziąć pod uwagę, że chodzi tu o półrocze pierwsze, po którym następuje dopiero pełny sezon zbioru i skupu.

W obrocie towarami dla rolników spółdzielnia dostarczyła nawozów sztucznych około 2500 ton, wartości $^{1}/_{2}$ miliona złotych, materiałów pędnych, opałowych, olejów i smarów za $^{1}/_{2}$ miliona zł, materiałów budowlanych za 50 000 zł, pasz rozprowadzono 300 tysięcy kg wartości 71 000 zł. Obrót nasionami i zbożem siewnym wynosił 2300 ton wartości 1 120 000 zł.

Maszyn rolniczych dostarczono 422 sztuki wartości 215 000 zł, w tym 7 traktorów. Przeważnia ilość maszyn pochodziła z fabrykacji krajowej, większe zaś sprowadzone zostały z Rzeszy.

Uchwytny w tej chwili okres sprawozdawczy z działalności spółdzielni skończył się z dniem 30 czerwca, dlatego też obroty tak produktami rolnymi, jak i towarami dla rolników nie dają pełnego obrazu, niemniej jednak można na podstawie powyższych cyfr stwierdzić, że spółdzielnia miechowska obejmuje handlowo całokształt gospodarki rolnej w powiecie.

W związku z ciągle wzrastającymi obrotami handlowymi spółdzielni powstała nagląca potrzeba nowych pomieszczeń składowych oraz administracyjnych. Dlatego w roku 1941 przystąpiono na terenach przyległych do gmachu, będącego obecną siedzibą spółdzielni, do budowy nowego gmachu, w którym znajdą pomieszczenia biura i częściowo magazyny. Nowa budowla jest w surowym stanie wykończona i obecnie otrzymuje wyposażenie wewnętrzne.

Na koniec wartoby jeszcze wspomnieć o założonym z wiosną roku bieżącego dziale zielarskim. Praca tego działu opiera się z jednej strony na szkolnej akcji zbierania ziół i innych dziko rosnących roślin przemysłowych oraz na dostawie ziół przez zbieraczy dobrowolnych. Akcją zbierania ziół objętych jest 237 szkół w powiecie, z których każda ma wyznaczony kontyngent według wartości w złotych, który winna odstawić do spółdzielni. Poza tym dostawcami działu zielarskiego spółdzielni są zbieracze spośród ludności cywilnej w liczbie około 60 osób. W dziedzinie zbierania ziół powiat miechowski wprawdzie nie osiągnął jeszcze znaczniejszych wyników, niemniej jednak dotychczas zebrany zapas doszedł do 9 tysięcy kilogramów ziół suszonych oraz 8 tysięcy kg kasztanów, które również są objęte akcją. Dla porównania podać można wynik powiatu nowosądeckiego, który zebrał dotychczas 40 tysięcy kg ziół suszonych.

Zielarstwo w powiecie miechowskim nie zapowiada się wprawdzie na razie jako rentowna gałąź handlowa dla Powiatowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej, nie można jednak nie doceniać społecznego i ogólno-gospodarczego znaczenia zielarstwa.

Bądź co bądź pewna liczba osób może przy jakiej takiej znajomości rzeczy i stopniowo nabywanej wprawie albo zarobkować drogą zbierania ziół i roślin przemysłowych lub też znaleźć w ten sposób uzupełniający dochód.

Interes znowu ogólno-gospodarczy kraju tkwi w konieczności uniezależnienia się, o ile to tylko możliwe, od środków leczniczych, importowanych w normalnych warunkach z krajów zamorskich. Jeżeli chodzi o powiat miechowski, spółdzielnia nie zdołała może dotychczas w okresie krótkiego stosunkowo czasu istnienia działu zielarskiego nawiązać należytego kontaktu ze zbieraczami w lesistych okolicach powiatu, posiadających korzystniejsze warunki naturalne dla rozwoju akcji zbierania ziół.

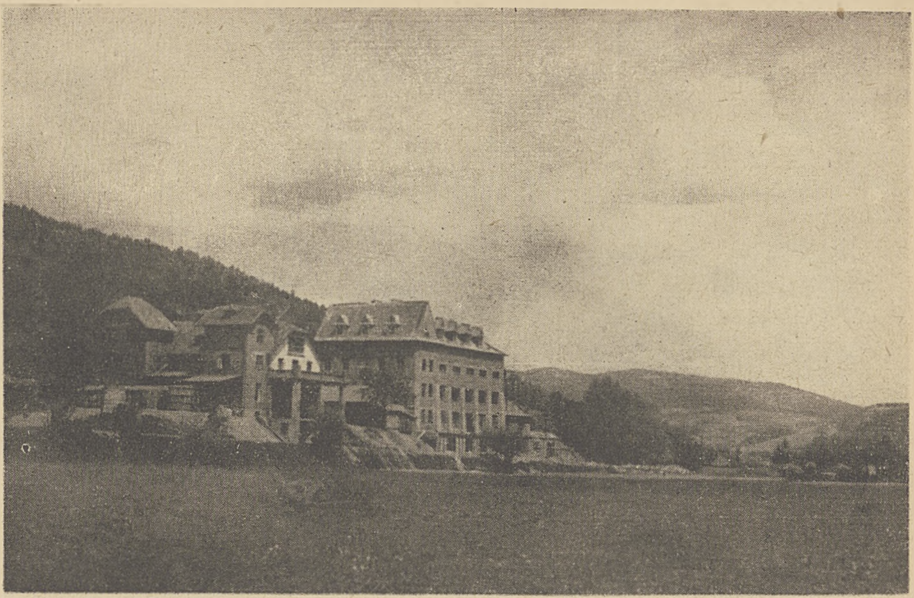
Z biegiem więc czasu może ten nowy dział spółdzielni również pod względem handlowym stać się komórką rentowną.

Spółdzielczy ośrodek w Tymbarku

Istniejąca od roku 1935 w Tymbarku koło Limanowej Podhalańska Spółdzielnia Owocarsko-Warzywnicza ukończyła budowę nowego gmachu fabryki przetworów owocowych i jarzynowych rozpoczętą z wiosną 1939 roku. Poprzednio spółdzielnia posiadała już murowany budynek fabryczny mniejszych rozmiarów, zbudowany w latach 1936/37, który początkowo był przeznaczony na przechowalnię produktów ogrodowych, później jednak służył również celom przetwórczym.

Jeżeli spółdzielnia owocarska w Tymbarku doczekała się obecnie swojej koniunktury i mogła dokończyć budowy nowego pięknego budynku fabrycznego, to znaczy to, że nie zawsze miała taką koniunkturę. W czasach powstania spółdzielni jej założyciele pracowali w warunkach wprost

beznadziejnych bez żadnych widoków na doraźnie uchwytne wyniki, mogące zachęcić ludność miejscową do masowego przystępowania na członków. Znalazła się jednak grupka, aczkolwiek drobna, ludzi wytrwałych, opanowanych ideą, nie zniechęconych długą drogą do odległego celu i ci, nierzadko sami zakasując rękawy, budowali małą na początek przechowalnię owoców. Na jak daleką metę pracowali ci pierwsi pionierzy hodowli i przetwórczości produktów ogrodniczych, świadczy fakt, że w okolicy górskiej i lesistej, nie było kwitnących sadów. Była natomiast ludność uboga, mało- albo średniorolna, która z trudem utrzymywała z uprawy lichych i poprzecinanych nieużytkami pól siebie i swoje zazwyczaj liczne rodziny. Nie wystarczyło tedy wybudować zakład fabryczny i rozpocząć produkcję. Należało wpierw rozpowszechnić drzewa owocowe, stworzyć szkółki, porozdzielać wyhodowane w szkółkach drzewka, poczekać lata na pierwsze owocowanie, a w międzyczasie liczyć na zorganizowanie dostaw tego co jest, oraz spopularyzowanie zbierania jagód i owoców leśnych dla celów nie tylko własnych zbieracza lecz jako surowiec dla wspólnej przetwórni spółdzielczej.

Tymbark — widok budowy nowej fabryki
Po lewej stronie pierwotna przetwórnia

Pierwsze eksperymenty laboratoryjne i próby recept odbywały się w spółdzielni mleczarskiej z braku własnych dogodnych pomieszczeń. W czasie między zebraniem informacyjnym w roku 1935 a zebraniem założycielskim odbytym w kwietniu 1936 roku przeprowadzono próbę ujęcia handlu owocami również poprzez aparat spółdzielni mleczarskiej. Aczkolwiek u podstaw założenia spółdzielni główną rolę odgrywał zamiar zorganizowania handlu owocami i uniezależnienia się od wyzyskującego producenta pośrednictwa, to jednak już na pierwszym zebraniu zastanawiano się nad uruchomieniem przetwórni choćby na razie marmelady i powideł, ażeby wyzyskać psujący się i mniej wartościowy surowiec.

Z wiosną 1937 roku rozpoczęto po pokonaniu wielu trudności budowę przechowalni. Z udziałów wpłynęło 2000 zł, z ofiar dobrowolnych członków wpłynęło jeszcze 1500 zł, a ponadto i niećzłonkowie deklarowali stosunkowo znaczne sumy na budowę. Po ukończeniu surowej budowli rozpoczęły się w roku 1938 trudności organizacyjne. Wielu członków zniecierpliwionych brakiem doraźnych wyników wypowiadało udziały. Trzeba przyznać, że konkurencja prywatna w tym okresie czasu istotnie udaremniała wszelkie wysiłki spółdzielni. Lecz i te trudności zdołano pokonać wytrwałością i wiarą w słuszność wytkniętego celu. Na początku roku 1939 przygotowano się do produkcji śliwowicy, która miała dać i dała w istocie pewne wyniki natychmiastowe. Można tedy było kontynuować pracę obliczoną na dalszą metę, czego wyrazem było założenie sekcji sadowniczej. Sekcja sadownicza spółdzielni postawiła sobie za cel 1. opiekę nad sadami członków, 2. produkcję dziczek u członków dla celów handlowych, 3. uruchomienie szkółek drzew owocowych.

Tymbark — budowa nowej fabryki

Najważniejszym z celów sekcji sadowniczej było niewątpliwie uruchomienie szkółek drzew owocowych. Tą drogą bowiem można było dążyć do szczepienia odmian doborowych znoszących klimat podgórski i odpornych na mróz, a następnie do ściślejszego związania członków sadowników ze spółdzielnią w sensie zobowiązania ich do rzeczywistego dostarczania wyhodowanych owoców do spółdzielni. Spółdzielnia oddaje swoim członkom w y h o d o w a n e w szkółce drzewka na następujących warunkach: członek otrzymujący drzewko nie płaci za nie, stara się o najlepsze warunki dla wzrostu drzewka, a po 5, w wyjątkowych wypadkach nawet po 7 latach, zobowiązuje się dostarczyć spółdzielni po 5 kg owocu pierwszej sorty od każdego zdrowego drzewka. Szkółki drzew owocowych założono w Strzyżycu, Łososinie i Ujanowicach. W projekcie jest szkółka w Jodłowniku o obszarze 40 morgów. W bieżącym roku spółdzielnia posiada do rozdziału pomiędzy członków około 70 tysięcy drzewek. Taka akcja — to już coś znaczy. Jeżeli w dodatku zważymy, że wymagania gospodarki

Nowa fabryka przetworów owocowych

ogólnej spowodowane wojną stawiają przetwórstwo owocowe i warzywnicze na jednym z naczelnych miejsc, możemy ze spokojem patrzeć na dalszą przyszłość spółdzielni owocarskiej w Tymbarku.

Nowy gmach fabryczny jest w surowym stanie gotów. W wielkiej hali głównej już ustawione są dwa kotły próżniowe po 2000 litrów pojemności każdy. Hala maszyn już posiada maszynę parową, a zmontowanie prądnic jest kwestią czasu i szybkiego wykonania zamówień przez firmy dostarczające. Również dalsze wyposażenie wewnętrzne fabryki postępuje szybko naprzód, aczkolwiek przy wielu trudnościach spowodowanych nie zawsze punktualnymi dostawami potrzebnych materiałów. Zagadnieniem osobnym jest sprawa wody; wykopanie i ocembrowanie studni przy niestałości powierzchni, podmywanej stale przez rozlewiska rzeczki Łososiny, urządzenia stacji pomp — wymaga całego wysiłku zatrudnionych robotników i sił technicznych. Całkowite, a przede wszystkim szybkie, wykończenie fabryki i jej uruchomienie zależy w obecnej fazie od punktualnych dostaw materiałowych, co niestety nie zawsze da się osiągnąć.

SPÓŁDZIELNIE SPOŻYWCÓW

Dostarczanie towaru wadliwego

W wypadkach tych spółdzielnie postępują często niewłaściwie, skutkiem czego w razie sporu następują różne komplikacje i trudności.

Wobec tego podajemy poniżej, w jaki sposób należy postępować zgodnie z ustawą.

Po otrzymaniu zawiadomienia, że towar nadszedł, winien kupujący towar ten bezzwłocznie (o ile możności jeszcze w wagonie kolejowym) zbadać.

Jeżeli towar nie odpowiada umowie, winien kupujący niezwłocznie sprzedającego o tym zawiadomić, podać dokładnie wady towaru i postawić go do dyspozycji sprzedawcy. Należy to uczynić nie tylko telefoniczne lub telegraficznie, lecz także listem poleconym, wystosowanym do sprzedawcy. Kupujący nie może towaru, nie odpowiadającego umowie, odesłać sprzedawcy bez uprzedniego porozumienia się z nim, lecz jest obowiązany postarać się o przechowanie towaru na koszt sprzedawcy aż do chwili, w której w normalnych warunkach sprzedawca będzie miał możność nim rozporządzić. Jeżeli towar jest narażony na zepsucie, kupujący ma prawo, a gdy tego interes sprzedawcy wymaga, także obowiązek towar sprzedać. Prawo takie przysługuje kupującemu również wtedy, gdy sprzedawca o postawieniu do dyspozycji zawiadomiony zwleka z rozporządzeniem towarem lub gdy przechowanie towaru wymaga kosztów, które w jego wartości nie mają pokrycia. Sprzedaż taką przeprowadza na żądanie kupującego notariusz lub komornik. Jeżeli kupujący nie przyjmuje postawienia do dyspozycji i obstaje przy tym, że towar odpowiada umowie, winien kupujący stwierdzić stan towaru przez rzeczoznawców.

O ile towar do dyspozycji postawiony został oddany w przechowanie, winien kupujący od razu w liście, którym towar postawił do dyspozycji, zawiadomić sprzedawcę, gdzie towar jest przechowany. Jeżeli zachodzi potrzeba sprzedaży towaru, winien kupujący sprzedawcę o tym zawiadomić, chyba, że towar jest narażony na zepsucie, a zwłoka grozi niebezpieczeństwem.

Umowa kupna sprzedaży

Przy zakupie towarów, których sprzedawca zaraz przy umowie nie dostarcza, kupujący gotówką od razu nie płaci, które więc dopiero w przyszłości mają być dostarczone, albo w przyszłości zapłacone, należy zawsze spisywać umowę w formie wymiany listów. Niestety spółdzielnie często o tym nie pamiętają, albo umowy takie spisują niedokładnie, co w razie sporu powoduje znaczne trudności.

Zwracamy więc uwagę na konieczność spisywania takich umów i podajemy niżej postanowienia, które umowa taka musi zawierać:

Dokładne oznaczenie stron, umowę zawierających, towaru, jego ilości i jakości

Należy więc w umowie stwierdzić, że firma X sprzedaje firmie Y, a firma Y kupuje od firmy X cyfrowo oznaczoną

ilość kg względnie metrów lub sztuk pewnego towaru (albo indywidualnie oznaczonego, a więc znajdującego się w pewnym oznaczonym miejscu i przez kupującego oglądniętego, albo towaru tylko co do gatunku oznaczonego). Jeżeli towar jest oznaczony tylko co do gatunku, należy podać dokładnie jego jakość, np. 200 kg pszenicy dworskiej pierwszej jakości.

Dokładne oznaczenie ceny kupna

Tutaj należy podać, czy cena zostaje oznaczona ryczałtowo za całą dostawę, czy też od jednostki wagi lub miary, czy też sztuki, np. od jednego kg, od jednego metra i t. d. Przy oznaczeniu ceny należy podać, czy cenę rozumie się franco wagon stacja załadowcza, czy loco dworzec towarowy stacji przeznaczenia, gdyż od tego zależy, która ze stron ponosi koszta przewozu, koszta załadowania, wyładowania i t. p.

Kto ponosi niebezpieczeństwo transportu towaru?

Tutaj należy podać, czy niebezpieczeństwo to ponosi sprzedawca czy też kupujący, względnie, w której chwili niebezpieczeństwo to na kupującego przechodzi.

W braku takiego postanowienia niebezpieczeństwo przechodzi na kupującego w chwili „wydania“ towaru kupującemu w miejscu wykonania umowy. Jako miejsce wykonania umowy uważa się — w braku odmiennej umowy — siedzibę przedsiębiorstwa sprzedawcy. Jeżeli towar ma być przesłany kupującemu, uważa się go za wydany kupującemu w chwili, gdy sprzedawca odda go w miejscu wykonania umowy, celem dostarczenia na miejsce przeznaczenia, osobie lub zakładowi zawodowo trudniącym się przewozem towarów, a więc kolei, przedsiębiorstwu samochodowemu lub t. p.

Kiedy, gdzie i w jaki sposób towar ma być dostarczony

Należy tutaj podać dokładnie termin albo czasokres, w którym dostawa ma nastąpić, a więc np. w dniu, kalendarzowo oznaczonym, do dwóch tygodni i t. p.

Dalej należy podać miejsce wykonania umowy i sposób jej wykonania (przewóz koleją, samochodem lub t. p., czy sprzedawca będzie przy załadowaniu zastąpiony przez swego delegata, czy towar ma być konwojowany i t. p.).

Kiedy i w jaki sposób cena kupna ma być zapłacona

Tutaj należy podać, czy ma być zapłacona cała cena kupna czy też jakaś jej część jako zaliczka przy zawarciu umowy, czy też cena jest płatna w chwili załadowania lub przy odbiorze towaru, względnie w jakiej części w każdym z tych terminów. Dalej należy podać, czy cena kupna będzie płatna gotówką czy też wekslami własnymi lub też klientowskimi i t. p.

Uposażenia pracowników kupieckich i technicznych

Zarządzenie Gubernatora Okręgu Warszawskiego o uposażeniach przy przyjęciu do pracy kupieckich i technicznych pracowników umysłowych z daty 1 października 1942, które weszło w życie z dniem 1 października 1942, zostało ogłoszone w Dzienniku Urzędowym dla Generalnego Gubernatorstwa z dnia 10 listopada 1942, Nr. 90.

Celem tego zarządzenia jest utrzymanie uposażeń powyższych pracowników na poziomie z dnia 31 sierpnia 1939.

Zarządzenie to stanowi, że kupieckich i technicznych pracowników umysłowych łącznie z pracownikami umysłowymi biur i zakładów, jak również majstrów, wolno w zakresie gospodarki przemysłowej i wolnych zawodów, przyjmować do pracy jedynie za uposażeniem przyjętym w zakładzie w dniu 31 sierpnia 1939, o ile z którejś ordynacji taryfowej lub z którejś ordynacji płac nie wynika co innego.

Pracownikom umysłowym nie wolno żądać wyższych uposażeń, jak te, których mogli domagać się w dotychczasowym stosunku pracy, lub które przysługują im według taryfy.

W razie gdy pracowników umysłowych nie przyjmuje się do pracy za uposażeniem według stawki, wynikającej z ordynacji taryfowej, lub ordynacji płac, przedsiębiorca przyjmującego zakładu winien stwierdzić w zakładzie, w którym pracownik umysłowy był ostatnio zatrudniony, ostatnie jego uposażenie i wykonywaną tam przez niego czynność.

Jeżeli z porównania uposażenia, pobieranego ostatnio przez pracownika z uposażeniem według ordynacji taryfowej lub ordynacji płac wynika, że nowe uposażenie jest wyższe, niż w zakładzie, w którym pracownik był ostatnio zatrudniony, to przedsiębiorca winien zawiadomić o tym Wydział Pracy przy Gubernatorze Okręgu Warszawskiego za pośrednictwem właściwego starosty (Urzędu Pracy).

Zawiadomienie winno zawierać dokładny adres zakładu, w którym pracownik był ostatnio zatrudniony, uposażenie, które pracownik w tymże zakładzie pobierał, jako też jego czynności w tym zakładzie, wreszcie także uposażenie,

Do Spółdzielni Spożywców i Pracy!

Mimo wysłania specjalnych upomnień ogromna ilość Spółdzielni Spożywców i Pracy nie uregulowała dotychczas należności za prenumeratę „Spółdzielcy“ za IV kwartał 1941 roku i wszystkie kwartały 1942 roku. Ten stan rzeczy powoduje, że administracja nie może we właściwym czasie rozliczyć się z Wydawnictwem Rolniczym z jednej strony, a Wydziałem Lustracyjnym z drugiej strony.

Administracja Prenumeraty dla Spółdzielni należących do Wydziału Lustracyjnego Spółdzielni Spożywców i Pracy zmuszona jest tą drogą zawiadomić wszystkie opieszałe spółdzielnie, że w wypadku nieotrzymania należności do dnia 15 grudnia br., zmuszona będzie wystąpić na drogę egzekucji przymusowej przez Sąd i Komornika. — Nie trzeba nadmieniać, że krok ten pociągnie za sobą zupełnie niepotrzebne dla spółdzielni kary i wydatki.

W związku z powyższym administracja uprzejmie prosi wszystkie zalegające spółdzielnie, aby natychmiast wpłaciły swoją należność za prenumeratę „Spółdzielcy“.

które by mu przysługiwało w przyjmującym go zakładzie na podstawie stawki z dnia 31 sierpnia 1939, względnie ordynacji taryfowej lub z ordynacji płac.

Jeżeli w przeciągu 28 dni po nadejściu zawiadomienia do właściwego starosty nie nastąpi inne ustalenie uposażenia, to należy płacić uposażenie według stawki z dnia 31 sierpnia 1939, wzgl. ordynacji taryfowej, lub ordynacji płac.

Jeżeli nie da się ustalić uposażenia przyjętego w zakładzie, do którego pracownik zostaje zaangażowany i jeżeli z którejś ordynacji taryfowej lub ordynacji płac nie wynika żadna odpowiednia stawka wynagrodzenia, to przyznać należy za pierwszych 6 miesięcy najwyżej to uposażenie, które było pobierane w zakładzie, w którym pracownik był ostatnio zatrudniony. Zapewnienia późniejszej podwyżki są zabronione przed upływem pół roku po przyjęciu do pracy i nie stwarzają żadnego prawa do roszczeń.

Do uposażenia należy wliczyć również dodatki za sprawność, premie, udziały w zyskach, świadczenia w naturze, jako też wszelkiego rodzaju przysporzenia, które mają być udzielane ze względu na stosunek pracy.

Pracodawca, który by płacił wyższe uposażenie, niż należne według tego zarządzenia i pracownik, który by takie uposażenie pobierał, albo nawet tylko takiego uposażenia żądał, podlegają karze.

Spółdzielczość w świecie

Spółdzielnie spożywców w Słowacji

Centrala zakupów słowackich spółdzielni spożywców „Nupod", utworzone w roku 1934 jako wynik współdziałania wszystkich drobnych spółdzielni spożywców rozsianych po całym kraju, zaopatruje w towary wyłącznie spółdzielnie, pozwalając im korzystać w pełni ze wszystkich dobrych stron wspólnego dokonywania zakupów, wynikających stąd umiarkowanych cen detalicznych oraz dogodności bezpośredniego dowozu. Centrale „Nupod" ma 10 oddziałów w Dolnym Kubinie, Chynoranach, Kezmaroku, Michałowcach, Nowym Mieście nad Wagiem, Preszowie, Tyszowcu, Trnawie, Zwoleniu i Zilinie. Oddziały te stanowią terenowe zbiornice towarów przeznaczonych dla poszczególnych spółdzielni spożywców. Spółdzielnie spożywców stanowią każda z osobna osobę prawną, która dysponuje samodzielnie swoimi zapasami towarów, majątkiem i urządzeniami. Każda z nich ma swoje kierownictwo odpowiedzialne za całokształt gospodarki. Centrala Handlowa „Nupod" jest w stosunku do spółdzielni nie tylko hurtownią towarową, lecz utrzymuje oddział poradnictwa fachowego i prawnego oraz rozciąga nad spółdzielniami kontrolę handlową. Centrala organizuje ponadto pomoc finansową dla spółdzielni znajdujących się przejściowo w trudnych warunkach gospodarczych. Jako przedsiębiorstwa jednak centrala „Nupod" jak i każda spółdzielnia są zupełnie samodzielnymi jednostkami gospodarczo od siebie zasadniczo niezależnymi.

Spółdzielnie spożywców w Słowacji posiadają dziś około 1000 sklepów. Liczba rodzin związanych ze spółdzielniami spożywców stosunkiem członkostwa wynosi okrągło 150 000. Licząc na każdą rodzinę przeciętnie 5 osób można przyjąć, że ruch spółdzielni spożywców obejmuje około 750 000 osób, co równą się prawie jednej trzeciej ogółu ludności Słowacji. Liczby te dają wyobrażenie o rozmiarze działalności Centrali Handlowej „Nupod". Centrala ta dostarczyła w roku 1941 spółdzielniom przeszło 11 000 wagonów towarów. Na 700 000 osób zgłoszonych do zaopatrzenia w cukier rozdzieolno 65 000 kg cukru. Ilość rodzajów artykułów, którymi obraca centrala „Nupod", można określić przybliżoną cyfrą 4000. Towary do spółdzielni rozwozi codziennie 36 aut ciężarowych. W roku 1941 auta ciężarowe przejechały trasę 800 000 kilometrów. W roku założenia „Nupod" osiągnęła obrót 42 milionów, w roku natomiast 1940 — 235 milionów koron słowackich. Wartość urządzeń i nieruchomości Centrali ocenia się na 22 miliony koron. Podatków, opłat i danin zapłacono za rok 1941 1 629 039 koron.

Centrala „Nupod" szczególną opieką otacza wieś. Jako instytucja doradcza i patronacka drobnych spółdzielni spożywców przyczynia się do podniesienia poziomu gospodarczego i ogólno kulturalnego rolnika słowackiego.

*

Niemcy organizują spółdzielczość na Łotwie

Zarządzenie Komisarza Rzeszy dla Krajów Wschodnich z dnia 23 lutego 1942 r. o organizacji, rewizji, łączeniu się spółdzielni itp. urządzeń pracujących na zasadach spółdzielczych dało ogólne ramy dla przyszłej działalności spółdzielczej na Łotwie. Zgodnie z tym zarządzeniem wydany został w dniu 5 sierpnia b. r. za zgodą Komisarza Rzeszy statut Związku Spółdzielni w Krajach Wschodnich. Według wspomnianego statutu wszystkie spółdzielnie z dawnego terenu Łotwy zostają ujęte w „Związek Spółdzielni Okręgu Generalnego Łotwy", który jest organizacją podrzędną Związku Spółdzielni w Krajach Wschodnich. Związek Okręgu Generalnego Łotwy posiada prawa rewizji oraz inne prawa i obowiązki nadane statutem. Dotychczasowe centrale spółdzielcze będą działały nadal w charakterze central handlowych w dziedzinie zaopatrzenia, rozdziału towarów i handlowej, jedynie rewizja ustawowa oraz ogólny nadzór przejdzie na Związek krajowy. Nadzór handlowy i techniczny nadal pozostaje przy centralach handlowych. Zadania spółdzielczego banku centralnego zostają przydzielone Bankowi Społecznemu Krajów Wschodnich, który na terenie Łotwy występuje jako Bank Społeczny Łotwy. W związku z tym powstały obawy, że Bank Społeczny, który jest ogólną instytucją bankową kraju, centralą żyrową kas i banków prawa publicznego oraz instytucją rozdzielczą dla kredytów rolnych, będzie mógł spełnić skutecznie rolę finansowej centrali spółdzielczej. Jeżeli jednak dotychczas zawsze zwraca się uwagę na to co dzieli poszczególne dziedziny bankowe zjednoczone w Banku Społecznym oraz na sprzeczność ich interesów, które zresztą są pozostałością dawnych czasów, to czynniki miarodajne usiłują zwrócić uwagę na dodatnią stronę tej jedynej w swoim rodzaju ogólnej instytucji bankowej. Podkreśla się przy tym, że odpowiedzialność tak poszczególnych kas spółdzielczych jak i kas gminnych ma wspólny charakter społeczny a między jednostkami kierowniczymi istnieje zupełna zgodność co do celowości jednolitej centrali bankowej, która by obsługiwała wszystkich, i na terenie której można by

podjąć wyrównanie datujących z dawnych czasów sprzeczności. Dla ochrony interesów spółdzielczych w Banku Społecznym jeden z dyrektorów banku będzie kierownikiem biura Związku Spółdzielni.

Poza zorganizowaniem centrali i związków usiłuje się także propagować współpracę wszystkich spółdzielni na najniższym szczeblu. Wiejskie spółdzielnie kredytowe mają być zbiornicami wkładów i płynnych środków innych typów spółdzielni wiejskich. Spółdzielniom kredytowym nakłada się przede wszystkim obowiązek propagowania idei oszczędności, w której upatruje się jedną z głównych podstaw gospodarczej działalności tych spółdzielni.

Spółdzielnie spożywców i rolniczo-spożywcze mają nastawić się znowu na skup kontyngentowy i rozdział produktów w ramach zreglamentowanej konsumcji. Chodzi tu nie tylko o wzmożenie produkcji, lecz i o to, aby zbiory zostały należycie zabezpieczone i wysłane dalej. O ile warunki wojenne pozwalają na sprawienie ułatwiających pracę maszyn rolniczych, te ostatnie mają być również poddane opiece spółdzielni dla wspólnego ich wykorzystania.

Również mleczarstwo, które jest na Łotwie ujęte w ramy organizacji spółdzielczej, ma dopomóc do osiągnięcia celów wytkniętych przez wojnę. Jeżeli osiągnięto w tej dziedzinie już pewne wyniki, to zawdzięczać to należy według oświadczenia dyrektora Związku Spółdzielni Krajów Wschodnich w Rydze, dr. Hinza tylko faktowi, że mleczarstwo pracuje według zasad spółdzielczych.

*

Grecka reforma rolna

Sekretarz stanu w greckim ministerstwie rolnictwa, dr Ph. Pastitsa zajął się przed niedawnym czasem sprawą gruntownej reformy greckiej gospodarki rolnej i w tym celu wypracował obecnie obszerny program pracy w rolnictwie. Według jego przekonania odpowiednia dla Grecji nowa metoda gospodarki rolnej musi się rozpocząć od reformy całokształtu wyszkolenia fachowo-rolniczego. Wymaga on zatem utworzenia czysto rolniczych szkół elementarnych dla uprawy oliwek, tytoniu, winorośli, bawełny, hodowli jedwabników itd. Jako ostateczny cel szkolnictwa rolniczego Pastitsa upatruje podwyższenie i polepszenie produkcji we wszystkich dziedzinach uprawy roli. W związku z powyższym żąda on przede wszystkim intensywnych robót regulacyjnych i wodno-melioracyjnych, zwiększonych subwencyj na zakup zbóż siewnych i nasion oraz reglamentacji spożycia poprzez zupełne uchwycenie środków spożywczych i ścisłą kontrolę nad ich rozdziałem. Zrealizowanie programu w jego obecnej postaci nie powinno nasunąć większych trudności. Najlepsze rozwiązanie polegałoby na tym, że rozmaite banki doprowadziłyby zbyteczne kapitały za niskim oprocentowaniem do Banku Rolnego, który znowu rozprowadziłby je do drobnych spółdzielni rolniczych. Dotychczasowe spółdzielnie rolnicze musiałyby zostać przeorganizowane na „spółdzielnie totalne", tak że działalność ich nie ograniczałaby się do prostych czynności kredytowych, lecz przeszłaby, przy odpowiednim włączeniu się aparatu państwowego, do ujęcia całokształtu gospodarki poszczególnego rolnika. Dr Pastitsa wskazuje ponadto na fakt, że przed wojną zasadnicze pożywienie dorosłego Greka składało się przeciętnie na dzień z 685 g chleba, 238 g jarzyn i 47 g ziemniaków. Jeżeliby się zredukowało rację chleba o połowę, a za to zapewniło poczwórną porcję jarzyn i ziemniaków, a ponadto pomnożyło produkcję mleka i serów, uniknęłoby się dalszych trosk o wyżywienie Grecji.

*

Bułgaria

Bułgaria jest jednym z krajów, w których notuje się szczególnie wielki pęd ku organizowaniu życia gospodarczego według form spółdzielczych. Największy związek rolniczy Bułgarii, mianowicie Ogólny Związek Spółdzielni Rolniczych, liczył przed 10 laty 21 związków dzielnicowych zrzeszających 1070 spółdzielni, podczas gdy dziś do tego samego Związku należy 40 związków dzielnicowych skupiających ogółem 1686 spółdzielni. W tym samym okresie czasu majątek własny spółdzielni wzrósł trzykrotnie, obroty zaś sześciokrotnie.

Spółdzielnie w nowym planie uprawy roli w Bułgarii

Bułgarskie ministerstwo rolnictwa przeprowadza obecnie prace związane z wykonaniem nowego planu uprawy roli. Starania o możliwie jak największe podniesienie poziomu produkcji dały w ubiegłym okresie żniwnym taki wynik, że zdołano wziąć pod uprawę o 200 000 hektarów więcej, aniżeli przewidywał zeszłoroczny plan uprawy. Z wiosną przyszłego roku będzie się dążyć do podwyższenia produkcji poprzez oddanie pod uprawę nowych terenów drogą osuszenia bagien, regulacji rzek, nawodnienia obszarów suchych oraz wkońcu przez podniesienie wydajności gleby. W chwili bieżącej pracuje się nad odwodnieniem okrągło 11.000 hektarów ziemi, jak również nad regulacją koryt różnych rzek. Na cele prac wodno-melioracyjnych Bułgarski Syndykat Wodny wydał w bieżącym roku blisko 100 milion lewów. W roku 1942 przeprowadzono akcję osadniczą na obszarze 50 000 hektarów, to znaczy o 8000 hektarów większym aniżeli w roku zeszłym. Przy pracach nawadniających czynne są 4 państwowe oraz 29 spółdzielczych stacyj pomp, dalsze 14 stacyj spółdzielczych znajduje się w budowie.

Celem powiększenia wydajności gleby zastosowano w tym roku w większych rozmiarach nawozy sztuczne. Ministerstwo rolnictwa sprowadziło z zagranicy 13 500 ton nawozów sztucznych, które zostały rozdzielone między rolników za pośrednictwem organizacyj spółdzielczych. Dla wykonania prac i zasiewów jesiennyych ci rolnicy, którzy nie dysponują dostateczną ilością własnego zboża siewnego, otrzymają potrzebne zboże siewne, którego rozdział powierzono władzom rolnym. Czynniki miarodajne urządziły w związku z tym 20 składów o pojemności ogólnej 3000 ton, które przeznaczone są wyłącznie na zmagazynowanie zboża siewnego. Ponadto ważne jest zarządzenie, w myśl którego ci rolnicy, którzy mieli bardzo złe zbiory, otrzymają znaczniejsze kredyty zapomogowe.

Pomoc sąsiedzka i współdziałanie podstawą pomyślnej przyszłości

*

Chorwacja

Chorwacja, która posiada ogółem 3854 spółdzielnie, w tym 1800 spółdzielni kredytowych, 1000 spółdzielni spożywców i 240 ubezpieczeniowych, nie ma dotychczas naczelnej organizacji. Ponieważ znaczenie spółdzielczości dla rolnika chorwackiego staje się z dnia na dzień większe, czynniki miarodajne zamierzają powołać do życia naczelną władzę dla spraw spółdzielczości.

Obwieszczenia Urzędowe

Fundusze dyspozycyjne i handel

Rząd Generalnego Gubernatorstwa, Wydział Główny Wyżywienia i Rolnictwa, Wydział dla Spraw Spółdzielni i Kredytu wydał z natychmiastowym skutkiem zarządzenie z dnia 6 listopada br. w sprawie funduszów dyspozycyjnych dla zarządów i rad nadzorczych, wypłat i gratyfikacji, handlu artykułami zagospodarowanymi oraz prowadzenia handlu kosmetykami i przyborami toaletowymi.

W myśl tego zarządzenia zakazane jest zatwierdzanie, uchwalanie i rozporządzanie funduszami dyspozycyjnymi, w jakiejkolwiek wysokości, jak również udzielania gratyfikacji i innych pozataryfowych wynagrodzeń członkom Rad Nadzorczych i Zarządów, oraz pracownikom wszystkich spółdzielni.

Wyjątki od powyższego zakazu wymagają specjalnej zgody Komisarza właściwego Związku Rewizyjnego.

Ponadto w zarządzeniu zwrócono uwagę na to, że wolny handel artykułami zagospodarowanymi jest zakazany. Ponadto sprzedawanie tego rodzaju towarów po wygórowanych cenach jest niedopuszczalne. Każdego poszczególnego członka Zarządu i Rady Nadzorczej, względnie odpowiedzialne w danym wypadku osoby pociągnie się do odpowiedzialności osobistej pieniężnej i karnej, jeżeli z podobnego handlu powstaną szkody dla spółdzielni.

Ponadto Wydział dla Spraw Spółdzielni uważa za niepotrzebne, ażeby Spółdzielnie Rolniczo-Handlowe handlowały przyborami toaletowymi, jak lakier do paznokci, puder, szminki, kredki kosmetyczne i wody kwiatowe. Nie należy zresztą w żadnym wypadku do zadań Spółdzielni Rolniczo-Handlowych prowadzenie i trzymanie na składzie modnych nowości, które w rezultacie zamrażają tylko niepotrzebne kapitały. Artykuły takie, o ile zostały nabyte, należy jak najszybciej wysprzedać, nowych zaś więcej na skład nie brać.

Przeciw fałszywym pogłoskom

W związku z różnymi pogłoskami, dotyczącymi m. i. sprawy rzekomego obniżenia wartości złotego, wydał Pełnomocnik Urzędu Nadzoru Bankowego dla nadzoru nad spółdzielniami kredytowymi specjalne oświadczenie w tej sprawie (z dn. 12. 11. 1942).

W oświadczeniu tym Pełnomocnik U. N. B. stwierdza, że ostatnio pojawiły się pogłoski o rzekomo zamierzonej deprecjacji złotego poprzez zmianę dotychczasowego stałego stosunku walut: 1 RM = 2 zł. Pogłoski te znalazły posłuch w poszczególnych kołach ludności. Pan Generalny Gubernator w swej mowie, wygłoszonej na posiedzeniu Rządu z okazji trzeciej rocznicy założenia Generalnego Gubernatorstwa, zajął wobec tych pogłosek o walucie następujące jasne stanowisko (opublikowane w „Krakauer Zeitung" z dnia 27 października 1942 r. Nr. 254):

„Wśród publiczności pojawiają się ostatnio pogłoski o zamierzonej zmianie obecnego stanu terytorialnego i administracyjnego Generalnego Gubernatorstwa. Te pogłoski rozciągają się również na zamierzoną rzekomo zmianę waluty, zmianę stosunku przerachunkowego złotego do marki itd.

Wszystkie te pogłoski są pozbawione wszelkich podstaw. W stosunkach terytorialnych i administracyjnych Generalnego Gubernatorstwa nie zachodzi żadna zmiana. To samo dotyczy złotego i jego stosunku przerachunkowego do marki."

Sprawą tą winny się zająć spółdzielnie oraz występować przeciwko tym pogłoskom, gdziekolwiek by się pojawiły, wskazując na powyższe oświadczenie Pana Generalnego Gubernatora.

W razie potrzeby należałoby oświadczenie to wywiesić na widocznym miejscu w języku niemieckim i polskim (w Galicji: niemieckim, ukraińskim i polskim).

Centrala techniki opałowej

Techniczno - Fizyczny Instytut Badawczy w Krakowie, zorganizowany w postaci urzędu badania materiałów, posiada, prócz innych oddziałów i laboratoriów, dobrze urządzone laboratorium dla techniki cieplnej. Laboratorium to może przeprowadzać następujące badania:

1. badania z zakresu techniki paliw,
2. badania z zakresu techniki opałowej,
3. badania palenisk,
4. badania z zakresu wyzyskiwania ciepła,
5. badania paliw lotnych i gazów,
7. badania materiałów ceramicznych i izolacyjnych,
8. badania ciepłoty.

Powyższe podaje się do wiadomości zainteresowanych spółdzielni.

Przechodzić na obrót bezgotówkowy

Jak uczy codzienne doświadczenie, obrót pieniężny spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie, szczególnie w okręgu Galicji, odbywa się wciąż jeszcze przy nazbyt szerokim stosowaniu wpłat gotówkowych. Jak wynika z poczynionych spostrzeżeń, podnosi się często w bankach o wczesnej godzinie rannej znaczniejsze sumy, aby wpłacić je w ciągu tegoż dnia z powrotem. Wysokie obroty gotówkowe są nie tylko oznaką zacofanych metod gospodarki pieniężnej, ale również zjawiskiem szkodliwym gospodarczo zarówno dla klientów jak dla banków. W interesie pewności i uproszczenia obrotu jest więc pożądane, by bezgotówkowy obrót płatniczy (przekazy, czeki itp.) zastąpił w możliwie znacznym stopniu obrót gotówkowy w Generalnym Gubernatorstwie.

Zakaz wydawania książeczek czekowych żydom

Urząd Nadzoru Bankowego wydał w dniu 14 października b. r. zarządzenie następującej treści:

Na podstawie § 4 liczba 9 rozporządzenia o Urzędzie Nadzoru Bankowego dla Generalnego Gubernatorstwa z dnia 8 kwietnia 1940 r. w brzmieniu rozporządzenia uzupełniającego wymienione rozporządzenie z dnia 22 kwietnia 1942 (Dz. Rozp. GG. I str. 221) zabraniam wydawania książeczek żydom. Książeczki czekowe wydane dotychczas należy ściągnąć.

Wyłączone z powyższego przepisu są jedynie instytucje żydowskie czynne na podstawie zezwolenia władz (np. żydowskie rady starszych itd.).

Należności od żydowskich spółdzielni kredytowych

Na podstawie rozporządzenia o obowiązku zgłoszenia majątku żydowskiego (Dz. Rozp. GG. I str. 31) została zarządzona między innymi również konfiskata majątku żydowskiego spółdzielni kredytowych. W związku z tym Pełnomocnik Urzędu Nadzoru Bankowego dla Nadzoru nad Spółdzielniami Kredytowymi podał do wiadomości następujące wskazówki odnośnie do dochodzenia przez spółdzielnie kredytowe swych należności w stosunku do żydowskich spółdzielni kredytowych, w szczególności wskazał, do kogo należy składać odnośne wnioski.

„Rząd Generalnego Gubernatorstwa, Wydział Główny Gospodarki, Wydział Zarząd Powierniczy, powierzył przeprowadzenie likwidacji wymienionych żydowskich spółdzielni kredytowych p. Karl Lauxowi, Kierownikowi Treuhandverwertung Sp. z o. o. W toku tej likwidacji mają być zaspokojone w ramach możliwości wierzytelności, przysługujące między innymi instytucjom kredytowym na terenie Generalnego Gubernatorstwa.“

Jednocześnie Pełnomocnik U. N. B. podał do wiadomości spis tych spółdzielni kredytowych żydowskich na terenie dawnego Generalnego Gubernatorstwa (t. zn. bez obszarów przyłączonych po czerwcu 1941 r.), których majątek na podstawie wspomnianego wyżej rozporządzenia o obowiązku zgłoszenia majątku żydowskiego został ściągnięty względnie znajduje się w trakcie ściągania.

Nr opisu Wydziału Zarząd Powierniczy	Powiat	Firma	Siedziba
		Dystrykt Kraków.	
		I. Spółdzielnie już wykreślone.	
6.	Rzeszów	Kasa Ludowa z o. o.	Strzyżów
		II. Spółdzielnie, odnośnie do których złożono wniosek o wykreślenie z rejestru.	
1.	Kraków	Bank Kupiecki, Spółdz. z o. o.	Kraków
2.	„	„Fortuna“, Spółdzielczy Zakład z o. o.	„
3.	Rzeszów	Bank Powszechny, Spółdz. z o. o.	Rzeszów
4.	„	Rzeszowski Bank Handlowy, Spółdz. z o. o.	„
13.	Nowy Sącz	Kasa Ludowa, Spółdz. z o. o.	Limanowa
14.	„ „	Bank Spółdzielczy, Spółdz. z o. o.	Grybów
15.	„ „	Bank Kupiecki, Spółdz. z o. o.	„
		III. Spółdzielnie znajdujące się jeszcze w likwidacji.	
		a) których majątek już ściągnięto:	
7.	Rzeszów	Bank Ludowy, Spółdz. z o. o.	Rzeszów
8.	Nowy Sącz	Spółdzielczy Związek Kredytowy z o. o.	Nowy Sącz
9.	„ „	Spółdzielczy Bank Handlowy z o. o.	„ „
10.	„ „	Towarzystwo Wzajemnych Zaliczek i Oszczędności, Spółdz. z o. o.	„ „
12.	„ „	Kasa Ludowa, Spółdz. z o. o.	Krynica
		Dystrykt Lublin.	
		I. Spółdzielnie już wykreślone.	
5.	Lublin	Bank Kredytowy, Spółdz. z o. o.	Łęczna
6.	„	Bank Kredytowy, Spółdz. z o. o.	Piaski Luterskie
8.	Puławy	Spółdzielcza Kasa Handlowa z o. o.	Dęblin — Irena
16.	„	Bank Kredytowy, Spółdz. z o. o.	Markuszów
19.	Radzyń	Bank Kredytowy Spółdzielczy z o. o.	Lubartów
20.	„	Bank Ludowy z o. o.	Miechów Lub.
28.	„	Bank Rzemieślników i Drobnych Kupców z o. o.	Ostrów Lub.
30.	Janów Lub.	Kasa Spółdzielcza, Spółdz. z o. o.	Annopol
31.	„ „	Spółdzielnia Kredytowa z o. o.	Janów Lub.
32.	„ „	Spółdzielnia Kredytowa z o. o.	Zaklików
34.	Chełm	Bank Ludowy, Spółdz. z o. o.	Wisznica
41.	Biała Podl.	Spółdzielczy Bank Ludowy z o. o.	Sławatycze
50.	Krasnystaw	Bank Spółdzielczy Kupców i Rzemieślników z o. o.	Turobin
		II. Spółdzielnie, odnośnie do których złożono wniosek o wykreślenie z rejestru.	
9.	Puławy	Bank Spółdzielczy z o. o.	Kazimierz Dolny
12.	„	Bank Spółdzielczy Kredytowy z o. o.	Wąwolnica
13.	„	Bank Spółdzielczy z o. o.	Baranów Lub.
14.	„	Kasa Spółdzielcza Żydowska z o. o.	Józefów n/Wisłą
15.	„	Bank Spółdzielczy z o. o.	Kurów
24.	Radzyń	Powszechny Bank Spółdzielczy z o. o.	Międzyrzec
37.	Biała Podl.	Spółdzielczy Bank Handlowy z o. o.	Biała Podlaska
38.	„ „	Bank Ludowy, Spółdz. z o. o.	Biała Podlaska
39.	„ „	Spółdzielczy Bank Udziałowy z o. o.	Biała Podlaska
40.	„ „	Bank Ludowy, Spółdz. z o. o.	Terespol n/B.
51.	Krasnystaw	Bank Spółdzielczy Kredytowy	Żółkiewka

Nr opisu Wydziału Zarząd Powierniczy	Powiat	Firma	Siedziba
		III. Spółdzielnie znajdujące się jeszcze w likwidacji.	
		a) których majątek już ściągnięto:	
7.	Lublin	Kasa Ludowa, Spółdz. z o. o.	Bełżyce
10.	Puławy	Bank Spółdzielczy z o. o.	Opole
11.	„	Bank Udziałowy, Spółdz. z o. o.	„
17.	„	Bank Spółdzielczy z o. o.	Puławy
21.	Radzyń	Bank Ludowy, Spółdz. z o. o.	Parczew
22.	„	Bank Ludowy z o. o.	Wohyn
26.	„	Spółdzielczy Bank Dyskontowy z o. o.	Międzyrzec k. Łukowa
27.	„	Bank Ludowy, Spółdz z o. o.	Międzyrzec
29.	Janów Lub.	Spółdzielczy Bank Kredytowy z o. o.	Kraśnik
33.	„ „	Spółdzielnia Kredytowa z o. o.	Zakrzówek
49.	Krasnystaw	Bank Spółdzielczy Kredytowy z o. o.	Izbica n. W.
		b) odnośnie do których brak dotychczas zarządzenia o ściągnięciu majątku:	
1.	Lublin	Bank Spółdzielczy Kredytowy z o. o.	Lublin
2.	„	Bank Spółdzielczy dla Chałupników i Rzemieślników z o. o.	Lublin
4.	„	Spółdzielczy Bank Zrzeszenia Kupców z o. o.	Lublin
18.	Radzyń	Spółdzielnia Kredytowa z o. o.	Kock
23.	„	Spółdzielczy Bank Udziałowy z o. o.	Międzyrzec k. Łukowa
35.	Chełm	Bank Spółdzielczy, Spółdz. z o. o.	Chełm
42.	Biłgoraj	Bank Spółdzielczy z o. o.	Biłgoraj
43.	„	Spółdzielczy Bank Udziałowy z o. o.	„
44.	„	Kasa Spółdzielcza z o. o.	Józefów
45.	„	Bank Ludowy, Spółdz. z o. o.	Szczebrzeszyn
46.	Hrubieszów	Spółdzielczy Bank Kredytowy z o. o.	Hrubieszów
47.	„	Kasa Ludowa, Spółdz. z o. o.	„
48.	„	Bank Kredytowy, Spółdz. z o. o.	Dubienka
52.	Zamość	Bank Spółdzielczy z o. o.	Tomaszów Lub.
53.	„	Bank Ludowy, Spółdz. z o. o.	„ „
54.	„	Bank Spółdzielczy z o. o.	Tyszowce
55.	„	Spółdzielnia Kredytowa z o. o.	Zamość
56.	„	Spółdzielczy Bank Kupiecki z o. o.	„
57.	„	Kredytowa Kasa Spółdzielcza z o. o.	„
		Dystrykt Radom.	
		II. Spółdzielnie, odnośnie do których złożono wniosek o wykreślenie z rejestru.	
2.	Radom	Spółdzielnia Kredytowa dla Handlu i Rzemiosła z o. o.	Radom
3.	„	Spółdzielczy Bank Rzemieślniczy z o. o.	„
4.	Częstochowa	Rzemieślniczy Bank Spółdzielczy z o. o.	Częstochowa
14.	Piotrków	Bank Ludowy z o. o.	Piotrków
19.	„	Bank Spółdzielczy z o. o.	Sulejów
		III. Spółdzielnie znajdujące się jeszcze w likwidacji.	
		a) których majątek już ściągnięto:	
13.	Piotrków	Bank Udziałowy Spółdzielczy z o. o.	Piotrków
15.	„	Spółdzielczy Bank Kupiecki z o. o.	„
16.	„	Bank Komercyjno-Spółdzielczy z o. o.	„
17.	Radomsko	Spółdzielczy Bank Kupców i Przemyłowców z o. o.	Radomsko
		b) odnośnie do których brak dotychczas zarządzenia o ściągnięciu majątku:	
5.	Kielce	Bank Spółdzielczy Pożyczkowy z o. o.	Kielce
6.	„	Zjednoczone Towarzystwo Kredytowe, Spółdz. z o. o.	„
7.	„	Bank Udziałowy, Spółdz. z o. o.	„
8.	„	Spółdzielnia Kredytowa Kupców i Przemysłowców z o. o.	„
9.	„	Bank Ludowy z o. o.	„
10.	„	Bank Kupiecki, Spółdz. z o. o.	„
11.	Tomaszów	Spółdzielczy Bank Udziałowy Rzemieślników i Drobnych Kupców z o. o.	Biała Rawska
12.	„	Kasa Kredytowa, Spółdz. z o. o.	Nowe Miasto n/Pilicą
18.	„	Bank Ludowy z o. o.	Rawa Mazowiecka
20.	„	Bank Kredytowy Spółdzielczy z o. o.	Końskie

Nr opisu Wydziału Zarząd Powierniczy	Powiat	Firma	Siedziba
		Dystrykt Warszawa.	
		I. Spółdzielnie już wykreślone.	
1.	Warszawa	Polsko-Palestyński Bank Spółdzielczy z o. o.	Warszawa
2.	„	Kasa Kredytowa Kupców i Przemysłowców z o. o.	„
4.	„	Spółdzielczy Bank Ludowy Drobnego Kupiectwa	„
6.	„	Spółdzielczy Bank Nowoczesny	„
7.	„	Spółdz. Bank Pożyczkowy	„
8.	„	Śródmiejski Bank Spółdz.	„
9.	„	Bank Związku Spółdzielni Żydowskich	„
10.	„	Żydowska Akademicka Spółdz. Kredytowa	„
13.	Błonie	Spółdzielczy Bank Kredytowy	Mszczonów
15.	„	Bank Spółdzielczy, Spółdz. z o. o.	Żyrardów
21.	Grójec	Spółdzielnia Kredytowa Rzemieślników i Drobnych Kupców	Warka
23.	Warszawa (powiat)	Kasa Kredytowa, Spółdz. z o. o.	Jabłonna
28.	„ „	Bank Spółdzielczy „Marki — Pustelnik“ z o. o.	Pustelnik
29.	„ „	Bank Spółdzielczy z o. o.	Radzymin
30.	„ „	Bank Spółdzielczy z o. o.	Tłuszcz
31.	Ostrów Maz.	Bank Kupiecki Spółdzielczy z o. o.	Wyszków
32.	„ „	Spółdzielczy Bank Ludowy z o. o.	„
33.	„ „	Spółdzielnia Kredytowa z o. o.	Falenica
34.	„ „	Kasa Gospodarska, Spółdz. Kredytowa z o. o.	„
36.	Skierniewice	Spółdzielczy Bank Zaliczkowy	Skierniewice
38.	Sochaczew	Spółdzielczy Bank Udziałowy z o. o.	Sochaczew
39.	„	Bank Ludowy Spółdzielczy z o. o.	„
		II. Spółdzielnie, odnośnie do których złożono wniosek o wykreślenie z rejestru.	
11.	Sochaczew	Bank Ludowy	Błonie
12.	„	Spółdz. Bank Udziałowy	Grodzisk Maz.
14.	Ostrów Maz.	Bank Udziałowy Spółdzielczy	Wiskitki
22.	„ „	Bank Kredytowy Spółdzielczy	Gaworowo
25.	„ „	Spółdzielnia Kredytowa z o. o.	Małkinia
26.	„ „	Spółdzielczy Bank Dyskontowy z o. o.	Ostrów Maz.
27.	„ „	Bank Udziałowy, Spółdz z o. o.	„ „
37.	Skierniewice	Spółdzielczy Bank Kupiecki z o. o.	Skierniewice
40.	Garwolin	Bank Spółdzielczy z o. o.	Garwolin
41.	„	Bank Kredytowy z o. o.	Łaskarzew
47.	Sokołów	Spółdzielnia Kredytowa z o. o.	Stoczek Węgrowski
48.	„	Bank Spółdzielczy z o. o.	„ „
50.	Garwolin	Bank Ludowy, Spółdz. z o. o.	Żelechów
51.	Mińsk Maz.	Stow. Pożyczkowo-Oszczędnościowe z o. o.	Kołbiel
		III. Spółdzielnie znajdujące się jeszcze w likwidacji.	
		a) których majątek już ściągnięto:	
5.	Warszawa	Spółdzielczy Bank Eskontowy	Warszawa
16.	Grójec	Kasa Kredytowa	Góra Kalwaria
17.	„	Kasa Pożyczkowo-Oszczędnościowa	Grójec
18.	„	Spółdzielczy Bank Kupiecki	„
19.	„	Bank Kupiecki Spółdzielczy	Mogielnica
20.	„	Spółdzielnia Kredytowa	„
24.	„	Bank Ludowy, Spółdz. z o. o.	Jadów
35.	Łowicz	Bank Spółdzielczy	Łowicz
49.	Sokołów	Bank Spółdzielczy	Węgrów
	Warszawa (powiat)	Bank Kupiecki, Spółdz. z o. o.	Otwock
53.	Grójec	Bank Ludowy z o. o.	Jeziory Sobienie
		b) odnośnie do których brak dotychczas zarządzenia o ściągnięciu majątku:	
42.	Siedlce	Bank Ludowy z o. o.	Łosice
43.	„	Bank Spółdzielczy z o. o.	Sarnaki
44.	„	Spółdzielczy Bank Udziałowy	Siedlce
45.	„	Żydowska Spółdzielnia Kredytowa z o. o.	„
46.	„	Spółdzielczy Bank Dyskontowy	„

Handel towarami żelaznymi i metalowymi

Z dniem 1 października 1942 r. weszło w życie zapowiedziane już rozporządzenie Nr 10 Urzędu Gospodarowania żelazem i stalą. Od tego dnia kupcom detalicznym dozwolona jest sprzedaż towarów tylko nabywcom zaspakajającym potrzeby publiczne i tylko na podstawie tzw. „marki na żelazo GG."

Odnośne do sprzedaży wyrobów żelaznych zamieszkałym w miastach odbiorcom prywatnym, którzy, jak wiadomo, nie posiadają prawa nabywania żelaza (marek na żelazo), upoważniona będzie pewna ilość handlów detalicznych w drodze wyjątkowego zezwolenia do sprzedawania takim odbiorcom określonych rodzajów towarów według specjalnego tychże spisu, także i bez marki na żelazo. Sprzedaż wspomnianych towarów żelaznych na rzecz zamieszkałej w miastach klienteli prywatnej bez marki na żelazo dozwolona jest tylko tym kupcom, którzy posiadają takie wyjątkowe zezwolenie.

Kupcy, którzy na zasadzie wyjątkowego pozwolenia upoważnieni są do sprzedawania posiadanych jeszcze w niewielkiej ilości i wyborze przedmiotów użytku gospodarczego, drobnych sprzętów kuchennych itp., otrzymują tym samym prawo i obowiązek dokonywania sprzedaży takich przedmiotów codziennej potrzeby pod własną odpowiedzialnością jedynie na rzecz bezpośrednich konsumentów. Każdy kupiec detaliczny musi w konkretnym wypadku sumiennie ocenić niezbędność zapotrzebowania. W pierwszym rzędzie uwzględniać należy potrzeby tych niemieckich nabywców, którzy pełnią dla niemieckich władz i przedsiębiorstw czynności ważne z punktu widzenia gospodarki wojennej i życiowej, oraz bawiących tu wraz z nimi członków ich rodzin.

Wydawanie towarów w drodze transakcji wymiennych zabronione jest pod surową karą. Niedopuszczalna jest również wymiana wzajemna pomiędzy dostawcami. W żadnym wypadku nie należy dokonywać sprzedaży na rzecz osób, bawiących w GG. tylko chwilowo.

W wypadkach stwierdzonych wykroczeń grozi detaliście utrata wyjątkowego zezwolenia, a ewentualnie i zamknięcie sklepu. Bliższe wskazówki dotyczące sprzedaży wspomnianych towarów udzielane będą przez nas powiatowym zwierzchnikom cechów w celu poinformowania poszczególnych firm.

Marki na żelazo są nieważne, o ile idzie o pokrycie zapotrzebowania rolniczych i domowych gospodarstw wiejskich i nie mogą być przez kupców detalicznych od nabywców tego rodzaju żądane, Firmy, uczestniczące w akcji ujęcia żniw, sprzedawać mogą towary żelazne na rzecz ludności wiejskiej jedynie w zamian za dowody premiowe.

W obrębie Generalnego Gubernatorstwa uprawnienie do nabycia żelaza uważa się w ogólności tylko wtedy za udzielone, gdy kupiec detaliczny otrzymuje jednocześnie z zamówieniem markę na żelazo (np. w wypadkach dostawy na rzecz odbiorców pokrywających publiczne zapotrzebowanie, rzemieślników oraz innych przedsiębiorstw, które są w możności przedłożenia marek na żelazo przy nabywaniu towarów).

Urząd Gospodarowania żelazem i stalą określać będzie co kwartał wysokość specjalnego kontyngentu, przeznaczonego do rozporządzenia kupców detalicznych.

Okres ważności zaświadczeń na metale

W myśl obowiązujących dotychczas przepisów wydanych przez Urząd gospodarowania metalami (zarządzenie Nr. 3) zaświadczenia na pobór metali i zaświadczenia na zużycie metali miały ograniczony okres ważności. W myśl zarządzenia Nr. 4 od dnia 1 października 1942 realizowanie zaświadczeń na pobór metali nie może być dokonywane przed wydrukowanym na nich miesiącem zapotrzebowania, późniejsze zaś realizowanie dopuszczalne jest pod tym warunkiem, że zaświadczenie znajdowało się w rękach dostawcy jeszcze w ciągu miesiąca zapotrzebowania. Również i zaświadczenia na zużycie metali nie mogą być od dnia 1 października 1942 r. realizowane przed wydrukowanym na nich miesiącem zapotrzebowania, podczas gdy realizowanie ich w terminie późniejszym nie jest już czasowo ograniczone. Wydawane obecnie formularze zezwoleń starego typu będą jeszcze całkowicie zużyte. Dostawcy przeto muszą mieć na uwadze, że przepisy wydrukowane w zaświadczeniach dawnego typu straciły już wskutek wydania nowych przepisów moc prawną.

Zakaz pokątnego handlowania dowodami na przewóz

Kierownik Urzędu Kształtowania Cen w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa wydał w dniu 21 października 1942 r. zarządzenie, zakazujące pokątnego handlowania biletami kolejowymi, kartami dopuszczenia (tzw. Zulassungskarten) itp. dowodami na przewóz (Dz. Rozp. GG. I str. 670).

A więc zakazuje się:

1. żądać, proponować, udzielać lub przyjmować naddatek lub inny zysk za odstąpienie dowodu na przewóz osób (np. biletu na przejazd, karty dopuszczenia itd.),

2. używać dowodu na przewóz osób, wystawionego na cudze nazwisko lub na nr. cudzego dowodu osobistego, lub nabywać taki dowód w celu dalszej sprzedaży.

Wykroczenia przeciw przepisom powyższym podlegają karze według § 6 rozporządzenia o kształtowaniu cen.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1942.

Najważniejsze postanowienia wspomnianego wyżej § 6 rozporządzenia o kształtowaniu (Dz. Rozp. GG. I str. 131) są następujące:

Kto wykracza przeciw przepisom niniejszego rozporządzenia lub przeciw zarządzeniom wydanym na podstawie niniejszego rozporządzenia, podlega karze więzienia lub grzywny do nieograniczonej wysokości lub jednej z tych kar, jeżeli na podstawie innych przepisów nie zasłużył na kary wyższe. W szczególnie ciężkich wypadkach orzec można ciężkie więzienie. Oprócz tego orzec można konfiskatę osiągniętej zapłaty i przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi i ogłoszenie wyroku. Usiłowanie jest karalne.

Obok lub zamiast kar porządkowych i środków, wymienionych wyżej, Kierownik Wydziału Kształtowania Cen nałożyć może na gminy, w których obrębie wykroczenie przeciw niniejszemu rozporządzeniu lub wydanym na podstawie niniejszego rozporządzenia zarządzeniom nastąpiło, karę porządkową do nieograniczonej wysokości, rozkładając ją na wszystkich mieszkańców gminy lub na osoby odpowiedzialne za kierownictwo gminy i na ich pełnomocników lub na wszystkich przynależnych do pewnej gałęzi gospodarczej.

Również wymierzyć można karę porządkową do nieograniczonej wysokości związkom i zrzeszeniom, jeżeli wykroczenie zostało popełnione przez nich lub ich członków, rozkładając karę na wszystkich członków lub na odpowiedzialne za prowadzenie związku osoby ich pełnomocników.

Ceny za świadczenia z zaprzęgiem i przewozowe

Gubernator Dystryktu Radomskiego, Urząd Nadzoru nad Cenami, wydał w dniu 1 października 1942 r. zarządzenie o cenach maksymalnych za świadczenia zaprzęgowe oraz świadczenia przewozowe z zakresu obowiązywania na terenie dystryktu radomskiego. Rozporządzenie odmiennie traktuje oba rodzaje świadczeń.

Świadczenia zaprzęgowe

Za świadczenia zaprzęgowe obowiązują następujące ceny maksymalne:

1. Stawka dzienna: za zaprzęg jednokonny 30,— zł, dwukonny 45,— zł.
2. Stawka godzinowa: za zaprzęg jednokonny 3,50 zł, dwukonny 5,— zł.
3. Stawka za 1 tonę/km

Odległość w km	Cena za tonę jednokonny	dwukonny
do 0,5	5,00	5,60
1,0	6,70	7,40
2,0	10,00	11,10
3,0	13,30	14,80
4,0	16,70	18,50
5,0	20,00	22,20
6,0	25,00	27,80
7,0	28,60	31,60
8,0	30,80	34,30
9,0	33,30	37,10
10,0	40,00	44,60

Przy terenach bezdrogowych może być pobrana dopłata w wysokości 40%.

Stawka dzienna odpowiada 10-godzinnemu czasowi pracy.

We wszystkich stawkach mieści się wynagrodzenie za pracę woźnicy łącznie z załadowaniem i wyładowaniem.

Stawki powyższe mogą być pobrane według ugody za przewóz przedmiotów wszelkiego rodzaju, o ile inaczej nie postanowiono. Zo publiczne podwody konne wolno przedsiębiorcy przewozowemu żądać stawki w porozumieniu z publicznym zleceniodawcą.

Świadczenia przewozowe

Za zwózkę pakunków i ładunków wagonowych wszelkiego rodzaju przez przedsiębiorców przewozowych obowiązują ceny maksymalne za zwózki podane w załączniku do niniejszego zarządzenia.

Jako waga w zrozumieniu taryfy kolejowej obowiązuje waga wymieniona w liście przewozowym, w innych wypadkach waga brutto. Za towar wielkiej objętości należy wynagrodzenie za zwózkę obliczyć według podwójnej wagi. Za towar wielkiej objętości uważa się artykuły, wymienione w taryfie kolejowej Kolei Wschodniej jako lekkie oraz poniżej wymienione towary:

rowery i ramy rowerowe skrzynki na szkło, skrzynki, klatki, skrzynki tekturowe, kosze, kojce, przegrody i inne nowe lub używane materiały do opakowania, o ile nie są złożone lub rozłożone.

Stawki obowiązują do odległości 3-ch km, licząc od miejsca załadowania towaru. Przy odległości ponad 3 km do 5 km wolno stawkę podwyższyć najwyżej o 25%, przy odległości większej niż 5 km najwyżej 50%, za zwózkę towarów nadanych jako pośpieszne bez względu na odległość nadwyżkę najwyżej 50% od stawki obowiązującej do 3 km odległości zgodnie z załącznikiem za towary nadawane jako pośpieszne, jednakże tylko wtedy, gdy się je oddzielnie zwozi.

Czynności nadzwyczajne

Za zniesienie węgla lub drzewa do celów domowych wolno pobierać dodatkową opłatę w wysokości 0,50 zł za 100 kg, za przenoszenie ciężarów wszelkiego rodzaju od poniżej lub do poniżej, wzgl. powyżej parteru położonego pomieszczenia dodatkową opłatę w wysokości 0,25 zł za 100 kg.

Stawki niniejszego zarządzenia są stawkami maksymalnymi, w których mieszczą się wszystkie koszty handlowe. Dodatkowe opłaty nie mogą być ani oferowane lub żądane, ani płacone lub przyjmowane.

Ewentualne przepisy nadzwyczajne Rządu Generalnego Gubernatorstwa w sprawie świadczeń zaprzęgiem konnym i świadczeń przewozowych pozostają nienaruszone.

Względem transportów mebli przez przedsiębiorstwa transportowe nie obowiązuje niniejsze zarządzenie.

Uchybienia przeciwko niniejszemu zarządzeniu będą karane zgodnie z § 6 rozporządzenia o kształtowaniu cen z 12 kwietnia 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 131).

Niniejsze zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 1942 r. Z tym samym dniem tracą moc obowiązującą wszystkie w Dystrykcie Radomskim wydane zarządzenia, sprzeczne z niniejszymi przepisami, jak również zezwolenia udzielone indywidualnie, szczególnie zarządzenie 1709/10 o cenach maksymalnych za świadczenia zaprzęgiem konnym i świadczenia przewozowe w Dystrykcie Radomskim z dnia 20 czerwca 1942 r.

Niżej podajemy treść załącznika do zarządzenia 1709/2 o cenach maksymalnych za świadczenia zaprzęgiem oraz świadczenia przewozowe w Dystrykcie Radomskim z 1 października 1942 r., zawierającego taryfę wynagrodzeń za zwózkę:

Waga do kg	Wynagrodzenie zł	Waga do kg	Wynagrodzenie zł
50	2,—	2400	39,—
100	2,50	2500	40,—
150	3,75	2600	41,—
200	5,—	2700	42,—
250	6,25	2800	43,—
300	7,50	2900	44,—
350	8,75	3000	45,—
400	10,—	3100	45,75
450	11,25	3200	46.50
500	12.50	3300	47,25
600	14,75	3400	48,—
700	17,00	3500	48,75
800	19,25	3600	49,50
900	21,25	3700	50,25
1000	22,50	3800	51,—
1100	23,75	3900	51,75
1200	25—	4000	52,50
1300	26,25	4100	53,25
1400	27,50	4200	54,—
1500	28,75	4300	54,75
1600	30,—	4400	55,25
1700	31,25	4500	56,25
1800	32,50	4600	57,—
1900	33,75	4700	57,75
2000	35,—	4800	58,50
2100	36,—	4900	59,25
2200	37,—	5000	60,—
2300	38,—	od 5000	za każde 100 kg więcej o 0,75.

Zwrot wypłaconych gratyfikacji

Grupa Przemysłu w Grupie Głównej Gospodarki Przemysłowej i Ruchu w Izbie Centralnej donosi:

Wskutek decyzji Rządu Generalnego Gubernatorstwa, Wydział Gospodarki, przedsiębiorstwa przemysłowe otrzymają zwrot sum, wypłaconych z początkiem bieżącego roku współpracownikom narodowości niemieckiej tytułem nadzwyczajnych gratyfikacji (300 zł wzgl. 150 zł). Wzywa się przeto przedsiębiorstwa przemysłowe, aby najpóźniej do dnia 20 listopada 1942 zgłosiły łączną wysokość sum, z tego tytułu wypłaconych, w Grupie Przemysłu Grupy głównej Gospodarki Przemysłu i Ruchu, Kraków, Reichsstraße 61. Zgłoszenia nadesłane po tym terminie nie będą uwzględnione.

Język sądowy w Generalnym Gubernatorstwie

Z dniem 21 października 1942 r. wydane zostało rozporządzenie wykonawcze do rozporządzenia o sądownictwie polskim z dnia 19 lutego 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 64), normujące używanie języka urzędowego w sądach na terenach narodowościowo-mieszanych. Rozporządzenie to obowiązuje na terenie 4 dawnych dystryktów Generalnego Gubernatorstwa, a więc z wyj. Okręgu Galicja.

Według tego rozporządzenia:

W sądzie grodzkim, w którego okręgu więcej niżeli połowa ludności jest pochodzenia ukraińskiego, językiem sądowym jest język ukraiński.

Jeżeli w okręgu takiego sądu grodzkiego co najmniej 1/5 ludności jest pochodzenia polskiego, to język polski jest dopuszczony w postępowaniu pisemnym i przy rozprawach ustnych.

Przepisy dwóch ustępów poprzednich obowiązują także w sprawach, powstałych w takim okręgu sądu grodzkiego, a zawisłych w instancyjnie wyższym sądzie okręgowym lub sądzie apelacyjnym albo w prokuraturze.

Gubernator Okręgu (Wydział Sprawiedliwości) podaje do wiadomości, do których sądów grodzkich należy stosować przepisy ustępów poprzednich, on oznacza sposób obwieszczenia.

Niniejsze postanowienie wykonawcze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Nie obowiązuje ono w Okręgu Galizien (Galicja).

Nieniemieckie sądownictwo w Okręgu Galicji

Praca nad rekonstrukcją spółdzielczości na terenach, pozostających do czerwca 1941 r. pod okupacją sowiecką, a obecnie wchodzących w skład Okręgu Galicja, niejednokrotnie będzie zmuszona posłużyć się dochodzeniem swych praw w drodze postępowania sądowego. Nie od rzeczy więc będzie zaznajomienie się z wydanym ostatnio (w dniu 19 października 1942) rozporządzeniem Generalnego Gubernatora (Dz. Rozp. GG. I str. 653) o nieniemieckim sądownictwie w Okręgu Galizien (Galicja):

Niemieckie sądownictwo, łącznie z adwokaturą i notariatem, wykonuje się w Okręgu Galizien (Galicja) według ustaw i rozporządzeń, normujących organizację sądową i postępowanie sądowe, które obowiązywały na tym obszarze w dniu 31 sierpnia 1939 r.

Nieniemieckie sądownictwo wykonują sądy grodzkie, sądy okręgowe i Sąd Apelacyjny we Lwowie.

Gubernator Okręgu (Wydział Sprawiedliwości) postanawia, które sądy grodzkie i okręgowe będą utworzone. Do niego należy również podział okręgów sądowych.

Nieniemieckie sądownictwo łącznie z adwokaturą i notariatem podlega bezpośredniemu nadzorowi służbowemu Gubernatora Okręgu (Wydział Sprawiedliwości).

Językiem sądowym jest język ukraiński.

Przed sądem grodzkim, w którego okręgu co najmniej jedna piąta ludności jest pochodzenia polskiego, język polski jest dopuszczony w postępowaniu pisemnym i przy rozprawach ustnych. To samo obowiązuje również w sprawach, powstałych w tych okręgach sądów grodzkich, a zawisłych w instancyjnie wyższym sądzie okręgowym lub sądzie apelacyjnym albo w prokuraturze.

Gubernator Okręgu (Wydział Sprawiedliwości) podaje do wiadomości, do których sądów grodzkich stosuje się przepis powyższy; on oznacza sposób obwieszczenia.

O ile w rozporządzeniu niniejszym nie postanowiono inaczej, w Okręgu Galizien (Galicja) stosuje się odpowiednio:

1. rozporządzenie o sądownictwie polskim w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 19 lutego 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 64) i rozporządzenia wykonawcze do tegoż z dnia 1 sierpnia 1940 r. (Dz. Rozp. GG. II str. 411) i z dnia 26 czerwca 1942 r. (Dz. Rozp. GG. str. 353),

2. rozporządzenie o przejściu spraw prawnych w sądownictwie niemieckim i polskim z dnia 19 lutego 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 207).

3. rozporządzenie w sprawie uchylenia feryj sądowych w sądownictwie polskim z dnia 22 czerwca 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 207),

Postępowań karnych, zawisłych przed sowiecką władzą wymiaru sprawiedliwości na byłych sowieckich częściach obszaru Generalnego Gubernatorstwa, nie prowadzi się dalej. Sowieckie orzeczenia karne, wydane na tych częściach obszaru, nie mają już skutku prawnego.

Na zarządzenie niemieckiej władzy oskarżenia można:

a) prowadzić dalej postępowania karne, które przed wcieleniem oznaczonego wyżej obszaru do Związku Sowieckiego zawisły przed polską władzą wymiaru sprawiedliwości;

b) wykonywać prawomocne orzeczenia karne, wydane przed wcieleniem tego obszaru do Związku Sowieckiego;

c) wszcząć nowe postępowania wskutek czynów karalnych, popełnionych na tym obszarze przed dniem 1 sierpnia 1941 r., a jeszcze nie odcierpianych lub niedostatecznie odcierpianych.

Na byłych sowieckich częściach obszaru Generalnego Gubernatorstwa nie prowadzi się dalej postępowań z zakresu cywilnego wymiaru sprawiedliwości, zawisłych w sądach byłego Państwa Polskiego lub w sądach sowieckich.

Z tytułów, wydanych na tych obszarach przez sądy sowieckie lub sporządzonych przed sowieckimi notariuszami, nie można prowadzić egzekucji. Rozstrzygnięcia sądów sowieckich nie stoją na przeszkodzie ponownemu sądowemu dochodzeniu roszczenia, do którego odnosi się rozstrzygnięcie, chyba że roszczenie jest już zaspokojone.

Można prowadzić egzekucję z tytułów wydanych przez sądy byłego Państwa Polskiego lub sporządzonych przed notariuszami byłego Państwa Polskiego. Zarzutów przeciwko roszczeniu ustalonemu w tytule, polegających na zmianach stanu prawnego z powodu rządów sowieckich, można dochodzić drogą pozwu (§ 767 kpc i art. 566 polsk. kpc.). Przy zastosowaniu artykułu 566 polsk. kpc do pozwu nie potrzeba dołączać pisemnego dowodu.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Zakupy surowca drzewnego i tarcicy

Rząd Generalnego Gubernatorstwa, Wydział Główny Lasów, wydał wskazówki w sprawie wydawania poświadczeń na kupno surowca drzewnego oraz tarcicy iglastej i liściastej w roku gospodarczym 1943.

W myśl tych wskazówek poświadczenia na kupno drewna kopalnianego oraz papierówki wydaje Wydział Główny Lasów w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa. Okręgowe Wydziały Lasów wydają poświadczenia na kupno drewna na podkłady, tarcicy dla prywatnych konsumentów ponad 10 metrów sześciennych oraz surowca dla generatorów. Właściwi starostowie grodzcy i powiatowi wydają zaświad-

czenia na kupno tarcicy dla drobnych konsumentów i rzemiosła w ilościach do 10 metrów sześciennych.

Dla nowych budowli, przebudowy i rozbudowy wszystkich publicznych i prywatnych konsumentów potrzebne jest w każdym wypadku zezwolenie pełnomocnika miejscowego dla regulowania gospodarki budowlanej w Generalnym Gubernatorstwie, zarówno jeżeli chodzi o drewno użytkowe grube, papierówkę, drewno kopalniane, na podkłady, specjalne asortymenty drewna oraz wszelkiego rodzaju tarcicy. Wnioski w celach budowlanych należy przedkładać przez starostę powiatowego do Gubernatora właściwego okręgu — Urząd Budownictwa Naziemnego. Poświadczenia na kupno wszelkiego drewna na cele budowlane będą wydawane przez Urząd Kontyngentowy pełnomocnika miejscowego dla regulowania gospodarki budowlanej w Generalnym Gubernatorstwie.

Wszyscy konsumenci, którzy podlegają nadzorowi Wydziału Głównego Wyżywienia i Rolnictwa, a więc między innymi także i spółdzielnie, wytwórnie maszyn rolniczych, browary, gospodarstwa hodowli bydła, jajczarskie, handlu drobiem, rybne, ogrodnicze, zbożowe, przetwórstwa ziemniaczanego, mleczarskie, przemysłu tłuszczowego, wyrobu słodyczy, marmelad i innych środków żywnościowych będą zaopatrywane w poświadczenia kupna przez Wydział Wyżywienia i Rolnictwa, o ile nie wchodzą w grę projekty budowlane wymagające zatwierdzenia.

Wyłączone od przydziału drewna przez Wydział Główny Wyżywienia i Rolnictwa są gospodarstwa rolne łącznie z gospodarstwami włościańskimi. Przydziały drewna grubego użytkowego dla gospodarstw rolnych będą dokonywane przez miejscowo właściwe Urzędy Nadzoru Lasów, a tarcicy wszelkiego rodzaju przez miejscowo właściwych starostów grodzkich i powiatowych.

Ordynacja taryfowa dla pracowników w handlu

Na ponowne życzenie rozmaitych spółdzielni Okręgowego Związku Rewizyjnego w Krakowie podajemy poniżej wydaną przez Szefa Dystryktu Krakowskiego zarządzeniem z dnia 16 maja 1941 r. taryfę dla pracowników handlowych i technicznych w dystrykcie krakowskim.

Taryfa obejmuje terenowo dystrykt krakowski, a fachowo wszystkie zakłady przemysłowe oraz handlu hurtowego i detalicznego, osobowo zaś wszystkich pracowników handlowych i technicznych z wyjątkiem obywateli niemieckich. Dniem wejścia w życie taryfy jest dzień 1 czerwca 1941. Niezgodne z nią umowy zbiorowe i inne tracą ważność. Prawidłowy codzienny czas pracy wynosi z wykluczeniem pauz — 48 godzin tygodniowo. W razie przypadających na dni powszednie świąt urzędowych, prawidłowy czas pracy zmniejsza się o wypadające na te święta godziny pracy.

Taryfa przewiduje również pracę dodatkową, którą kierownik zakładu może wyznaczyć, przedłużając tygodniowy czas pracy do 60 godzin. Za każdą w tych ramach przepracowaną nadgodzinę należy zapłacić 1/200 pensji miesięcznej. Za godziny przepracowane ponad normę 60 godzin tygodniowo i 11 godzin dziennie należy wypłacić dodatek w wysokości 25 % zarobku. Za pracę w niedzielę i święta urzędowe należy za każdą przepracowaną godzinę wypłacić 1/200 pensji miesięcznej, a poza tym dodatek w wysokości 50 %.

Urlopy mają być udzielane według obowiązujących w tym względzie przepisów prawnych.

Uregulowanie poborów

Dla wypłacania poborów dzieli się dystrykt krakowski według miejscowości na 3 klasy, do których należą:

klasa I: Kraków,
klasa II: Przemyśl Niem., Jasło, Mielec, Nowy Sącz, Rzeszów, Stalowa Wola, Tarnów, Zakopane.
klasa III: wszystkie pozostałe miejscowości.

Młodociani pracownicy

a) pracownicy handlowi do skończonego 20 roku życia z prawidłowo ukończoną praktyką

	kl. I	II	III
	złotych		
w pierwszym roku po praktyce	90.—	80.—	75.—
w drugim " " "	105.—	100.—	90.—
w trzecim " " "	125.—	115.—	100.—

b) pracownicy do skończonego 20 roku życia bez prawidłowo ukończonej praktyki

	kl. I	II	III
	złotych		
po skończonym 15 roku życia	80.—	70.—	65.—
" " 17 " "	90.—	85.—	80.—
" " 19 " "	105.—	100.—	90.—

Pracownicy handlowi

a) Pracownicy mający przeważającą pracę schematyczną, np. maszynistki, piszące z rękopisów wzgl. bez znajomości stenografii, pracownicy obsługujący powielacz, pracujący w registraturach, telefoniści, posłańcy biurowi i kasowi, ekspedienci pocztowi, stenotypiści i stenotypistki, o ile nie posiadają kwalifikacyj, wyszczególnionych pod b) i c)

	kl. I	II	III
	złotych		
po skończonym 20 roku życia	125.—	115.—	100.—
" " 21 " "	140.—	130.—	120.—
" " 23 " "	160.—	150.—	140.—
" " 27 " "	180.—	170.—	160.—
" " 30 " "	200.—	190.—	180.—

b) Pracownicy o zwykłym handlowym zatrudnieniu, np. stenotypiści i stenotypistki, posiadający co najmniej 5 lat praktycznej pracy i stenografujący 150 zgłosek na minutę, pomocnicy buchalteryjni, biuraliści, fakturzyści, korespondenci, pomocnicy w registraturze i kartotece, pracownicy registratury i kartoteki, buchalterzy magazynowi, magazynierzy, siły pomocnicze w kalkulacji i statystyce, telefoniści, obsługujący większe centrale telefoniczne, telegrafiści, sekretarze, prowadzący kartotekę, pomocnicze siły sklepowe, inkasenci sklepowi, pracownicy przy odbiorze i wydawaniu towarów, ekspedienci, pomocnicy dekoratorscy:

	kl. I	II	III
	złotych		
po skończonym 20 roku życia	150.—	135.—	125.—
" " 21 " "	170.—	155.—	145.—
" " 23 " "	190.—	175.—	165.—
" " 27 " "	210.—	200.—	190.—
" " 30 " "	240.—	225.—	215.—

c) Pracownicy, wykonujący na podstawie ogólnych wskazówek samodzielnie trudniejsze prace, wzgl. prace o większym znaczeniu i odpowiedzialności, np. korespondenci, buchalterzy, buchalterzy magazynowi, pracownicy registratury, kalkulatorzy, kontrolerzy cen i rachunków, wystawcy rachunków, ekspedienci, stenotypistki i stenotypiści o znajomości 2 języków, sekretarze, akwizytorzy, prowadzący kartotekę, pierwsi sklepowi, dekoratorzy (pomocnicy dekoratorów), kasjerzy sklepowi przy kasach zbiorowych, sklepowi w zakładach, w których pracują samodzielnie na miejscu kierownika sprzedaży wzgl. właściciela zakładu:

	kl. I	II	III
	złotych		
do skończonego 24 roku życia	180.—	160.—	140.—
" " 27 " "	240.—	220.—	190.—
" " 30 " "	280.—	260.—	230.—
po skończonym 30 roku życia	320.—	300.—	270.—

d) pracownicy mający pracę samodzielną, posiadający duże specjalne znajomości handlowe i wykonywujący specjalne prace (wydawanie dyspozycyj, prawo nad-

zoru) np. pierwsi samodzielni korespondenci, korespondenci o znajomości 2 języków, pierwsi samodzielni buchalterzy, samodzielni kasjerzy w kasach głównych, pierwsi samodzielni fakturzyści, pracownicy, dokonywujący samodzielnie zakupów, samodzielni kalkulatorzy, pierwsi samodzielni magazynierzy wielkich magazynów, kierownicy registratury, pierwsi samodzielni ekspedienci, pierwsze siły sklepowe z samodzielnym prawem zakupu, zastępcy kierowników działów, pierwsi dekoratorzy, kierownicy mniejszych wydziałów, kierownicy filij, sklepowi w większych zakładach, pełniący jednocześnie funkcję nadzorczą:

kl.	I	II	III
	złotych		
do skończonego 24 roku życia	280.—	265.—	250.—
„ „ 27 „ „	340.—	320.—	300.—
„ „ 30 „ „	400.—	380.—	360.—
„ „ 35 „ „	480.—	460.—	430.—
po skończonym 35 roku życia	550.—	530.—	500.—

Pracownicy techniczni.

a) Pracownicy, wykonywujący pracę prostą np. pomocnicy, rysownicy dla prostych prac, laboranci:

kl.	I	II	III
	złotych		
po skończonym 20 roku życia	150.—	135.—	125.—
„ „ 23 „ „	170.—	155.—	145.—
„ „ 26 „ „	190.—	175.—	165.—
„ „ 29 „ „	210.—	200.—	190.—
„ „ 32 „ „	240.—	225.—	215.—

b) Pracownicy z ukończoną fachową szkołą techniczną wzgl. z specjalnymi kwalifikacjami, których czynność polega głównie na projektowaniu i obliczaniu prostych konstrukcyj i części maszyn wg. ogólnych danych, np. technicy, asystenci, modelatorzy, wykonujący wzory:

kl.	I	II	III
	złotych		
po skończonym 20 roku życia	180.—	160.—	140.—
„ „ 23 „ „	220.—	200.—	180.—
„ „ 26 „ „	260.—	240.—	220.—
„ „ 29 „ „	300.—	280.—	260.—
„ „ 32 „ „	350.—	330 —	300.—

c) Pracownicy z wykształceniem jak pod b), których czynność polega na samodzielnym projektowaniu i obliczaniu mniejszych urządzeń lub części większych urządzeń, np. kierownicy budowli, inżynierowie, konstruktorzy, chemicy, o ile dla ich pracy i odpowiedzialności nie należy ich zaliczyć do grupy d):

kl.	I	II	III
	złotych		
po skończonym 20 roku życia	200.—	180.—	160.—
„ „ 23 „ „	250.—	230.—	210.—
„ „ 26 „ „	300.—	280.—	260.—
„ „ 29 „ „	350.—	330.—	310.—
„ „ 32 „ „	400.—	380.—	360.—

d) Pracownicy, załatwiający trudne techniczne prace samodzielnie, np. samodzielni kierownicy techniczni poszczególnych działów w większych przedsiębiorstwach, pracownicy, których czynność polega na samodzielnym projektowaniu i obliczaniu większych urządzeń i maszyn wzgl. innej samodzielnej, odpowiedzialnej pracy:

kl.	I	II	III
	złotych		
w 1 do 3-go roku tej czynności	250.—	230.—	210.—
w 4 do 6-go roku tej czynności	360.—	340.—	320.—
w 7 do 9-go roku tej czynności	480.—	460.—	440.—
po więcej niż w 9 latach czynności	600.—	580.—	560.—

Werkmistrze

a) Pomocnicy majstrów i nadzorcy, którzy w przeważającej mierze pomagają majstrom wzgl. nadzorują wykwalifikowanych wzgl. niewykwalifikowanych robotników:

kl.	I	II	III
	złotych		
w 1 do 3-go roku tej czynności	210.—	200.—	190.—
powyżej 3 lat tej czynności .	240.—	225.—	215.—

b) Pomocnicy majstrów i nadzorcy jak pod a) nadzorujący w przeważającej mierze robotników wykwalifikowanych:

kl.	I	II	III
	złotych		
w 1 do 3-go roku tej czynności	230.—	220.—	210.—
po więcej niż 3 latach tej czynności	280.—	270.—	260.—

c) Majstrowie, nadzorujący wykwalifikowanych wzgl. niewykwalifikowanych robotników:

kl.	I	II	III
	złotych		
w 1 do włącznie 3 roku . .	240.—	225.—	215.—
w 4 do włącznie 6 roku . .	280.—	265.—	255.—
w 7 do włącznie 9 roku . .	320.—	305.—	294.—
po więcej jak 9 latach . . .	360.—	345.—	335.—

d) Majstrowie, nadzorujący w przeważającej mierze robotników wyszkolonych:

kl.	I	II	III
	złotych		
w 1 do włącznie 3 roku . .	330.—	320.—	300.—
w 4 do włącznie 6 roku . .	370.—	360.—	340.—
w 7 do włącznie 9 roku . .	410.—	400.—	380.—
po więcej jak 9 latach pracy zawodowej	450.—	440.—	420.—

e) Starsi majstrowie, którym poza majstrem ruchu podlegają wszystkie oddziały i wszyscy majstrowie danych zakładów:

kl.	I	II	III
	złotych		
w 1 do włącznie 5 roku tej czynności	400.—	380.—	360.—
po więcej jak 5 latach tej czynności	550.—	530.—	510.—

Pracownicy handlowi płci męskiej, którzy w porównaniu z resztą pracowników danych zakładów wykonują specjalne czynności, mogą do wymienionych pod 2) ustęp B poz. a—d poborów otrzymywać dodatek w wysokości 10 %.

Wyszczególnione pod 2) pobory obniża się żydom o 20%, żydówkom o 30%; (zarządzenie odnośnie do żydów w Gubernatorstwie z dn. 24 lipca 1940 (VBlGG I str. 231).

Żydzi i żydówki nie otrzymują żadnych dodatków. Żydzi nie mogą być kierownikami i dlatego nie mogą być wynagradzani wg. 2 B d, C c, C d, D c, D d i D e.

Wiadomości pocztowe

Zmniejszenie wagi maksymalnej paczek pocztowych do Rzeszy. Wprowadzone niedawno przez Zarząd Poczty Niemieckiej zmniejszenie maksymalnej wagi paczek pocztowych do 15 kg rozciągnięte zostało ostatnio na ruch pocztowy z Generalnym Gubernatorstwem i z Protektoratem łącznie z pocztą służbową Czech i Moraw. Natomiast nie dotyczy ono paczek w ruchu zagranicznym.

Adresy telegraficzne w Obszarze Wschodnim i na Ukrainie. W publicznym ruchu telegraficznym pomiędzy Rzeszą Niemiecką (łącznie z Generalnym Gubernatorstwem i Protektoratem) a Komisariatami Rzeszy na Obszar Wschodni i Ukrainę dopuszczono obecnie również w obrębie Komisariatów Rzeszy na Obszar Wschodni i Ukrainę skrócone adresy telegraficzne przy zastosowaniu wewnętrznych niemieckich przepisów i opłat. Publiczna służba telegraficzna z Ukrainą została rozciągnięta na szereg dalszych miejscowości w Ukrainie.

Ruch pocztowy z obszarem Generalnego Komisarza Poczt na Obszar Wschodni. W ogólnej służbie pocztowej pomiędzy obszarem pocztowym Rzeszy, Protektoratem i Generalnym Gubernatorstwem z jednej strony a obszarem Generalnego Komisarza Poczt na Obszar Wschodni z drugiej strony dopuszczone zostały od dnia 15-go października 1942 r. w obu kierunkach paczki pocztowe wagi do 15 kg. Opłaty wynoszą: dla paczek do 1 kg 90 fen., do 5 kg 1,50 RM, do 10 kg 3 RM i do 15 kg 4,50 RM. Paczki za zaliczeniem pocztowym nie są dopuszczone, dopuszczone są natomiast paczki z podaniem wartości do 3000 RM.

Zakaz wysyłania widokówek zagranicę. Zwracamy wszystkim firmom uwagę na przepis Rozporządzenia o przesyłaniu wiadomości z dn. 2 kwietnia 1940, obowiązującego na całym obszarze w związku z 1. rozporządzeniem wykonawczym zabronione jest wysyłanie za granicę (obszar pozaniemiecki) wszelkiego rodzaju kart pocztowych z widokami, naklejonymi fotografiami itp. Jak się dowiadujemy, szereg firm dopuszcza się i dziś jeszcze przekroczeń tego zakazu, rozsyłając za granicę widokówki i pocztówki reklamowe. Na konieczność stosowania się do powyższych przepisów zwracamy uwagę wszystkich zainteresowanych spółdzielni.

PORADY § PRAWNE

Koszty przebudowy w bilansie podatkowym

W toku rozszerzania przedsiębiorstw i przystosowywania ich do nowych zadań bardzo często zdarza się, że budynki, zwłaszcza nowonabyte, które pierwotnie służyły np. do celów mieszkaniowych, ulegają przebudowie na magazyny, budynki administracyjne lub fabryczne (może być też odwrotnie), przy czym ogólna wartość danej budowli nie ulega podwyższeniu.

Powstaje teraz pytanie, czy koszt takiej przebudowy podlega wykazaniu w aktywach bilansu, czy też może, jeżeli chodzi o ustalenie zysku, zostać potrącony z zysku przez zaksięgowanie go w klasie kosztów przedsiębiorstwa. Innymi słowy, czy koszty przebudowy mogą być odpisywane w określonych rocznych ratach amortyzacyjnych od wartości użytkowej budynku jako całości, czy też dopuszczalne jest ze względów podatkowych jednorazowe zupełne odpisanie tych kosztów w roku ich poniesienia.

Przy rozstrzygnięciu tego zagadnienia wychodzimy z założenia, że tylko „koszty nabycia, utrzymania i zabezpieczenia dochodów", nie zaś koszty nabycia składników majątkowych przedsiębiorstwa mogą z punktu widzenia podatkowego wpłynąć na zmniejszenie zysku (art. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym). Dlatego też należy odrębnie traktować koszty przeróbki lub przebudowy nieruchomości nowonabytej od podobnych kosztów poniesionych na nieruchomości będącej już przed tym w posiadaniu przedsiębiorstwa. Jeżeli przebudowa już posiadanego budynku przyczyniła się do podniesienia jego wartości, należy przeprowadzić granicę między wydatkami, które winny być przyjęte do aktywów od wydatków, które można odpisać na koszty. Przeprowadzenie tej granicy nie zawsze będzie łatwe i często jest ono możliwe tylko na podstawie specjalnego oszacowania.

Trudności takie nie zachodzą już przy przebudowie nieruchomości nowonabytej. Tu wszelkie koszty przebudowy powstałe w czasie planowego przejęcia budynku przez przedsiębiorstwo należy wykazać w aktywach bilansu jako koszty nabycia majątku przedsiębiorstwa, przy czym, jak już wyżej wspomniano, obojętną jest rzeczą, czy przebudowa przyczyniła się do podwyższenia wartości budynku, czy nie.

Jako podstawę amortyzacji przyjąć należy pełną wartość całej nieruchomości. Nie można tu przeprowadzać rozróżnień wynikających z tego, że np. czas użytkowania takich prac, jak wyłożenie podłóg linoleum, pomalowanie drzwi, zaopatrzenie okien sztabami żelaznymi itp. wynosi np. tylko 10 lat, podczas gdy czas trwania murów oblicza się na 100 lat. Tak jedne jak i drugie rodzaje prac przy przebudowie obciążają jedno konto i niedopuszczalne jest amortyzowanie jednych w krótszym a drugich w dłuższym czasokresie.

Do kosztów przebudowy, które należy wykazać w aktywach należą również sumy zapłacone jako odstępne za opróżnienie lokalów, koszty dostarczenia mieszkań zastępczych dla usuniętych lokatorów, honoraria architekta itp.

Tak samo przyjąć należy do aktywów koszty rozbiórki starych budynków lub ich części i koszty niwelacji placu budowlanego powstałe przy budowach lub przebudowach. Jednakże przy rozbiórce budynku starego dopuszczalne jest odpisanie wartości księgowej (bilansowej). Warunkiem odpisania wartości bilansowej jest, aby nieruchomość uwolniona z budynku rozebranego została, gospodarczo rzecz biorąc, zużyta dla celów przedsiębiorstwa, t. zn., aby na terenie uwolnionym przez rozbiórkę powstał nowy budynek, lecz nie inne, obce przedsiębiorstwu, źródło dochodu.

Dla lepszego zilustrowania powyższych zasad podamy dwa przykłady krańcowe: Stara kotłownia zostaje rozebrana a na jej miejsce buduje się kotłownię nowocześnie urządzoną. Wartość książkowa starej kotłowni może zostać odpisana na ciężar rachunku strat i zysków Drugi przykład: Stary, dla celów przedsiębiorstwa niepotrzebny, jednak sam w sobie nie bezwartościowy budynek zostaje rozebrany, aby na jego miejscu stanął nowy dom czynszowy. W tym wypadku wartość książkowa rozebranego budynku musi być zapisana razem ze wszystkimi innymi kosztami budowy nowego domu czynszowego na aktywa, czyli nie może ulec odpisaniu.

Wartość książkową stanowi cena nabycia lub wykonania mniej odpisane sumy amortyzacyjne. Jeżeli amortyzacja jest pośrednia, należy uznać rachunek strat i zysków odnośnym funduszem amortyzacyjnym, a po stronie wydatków wykazać pełną sumę kosztów nabycia czy sporządzenia odpisanego składnika majątkowego.

Bieżące koszty uruchomienia przejętego przez przedsiębiorstwo budowli, służące przedsiębiorstwu, których korzyści użytkowe nie przekraczają czasu trwania jednego roku, mogą ulec odpisaniu jako koszty zmniejszające zysk przedsiębiorstwa.

Jeżeli z doświadczenia wynika, że użytkowność prac podejmowanych przy inwestycji już przejętej i uruchomionej trwać będzie dłużej aniżeli jeden rok, i że wartość budynku przez to w przyszłości (nie obecna wartość) wzrośnie, należy koszty tych prac wykazać w aktywach. Jeżeli użytkowność takich prac wprawdzie trwać będzie dłużej aniżeli jeden rok, wartość jednak przyszła budynku przez to nie

wzrośnie, np. pokrycie dachu lub pomalowanie ścian zewnętrznych, należy koszty takich prac przyjąć tylko jako koszty prowadzenia (utrzymania) przedsiębiorstwa i to w wysokości nie pokrytej przez dotychczasową amortyzację. Podajemy przykład: Budynek, który jest w użytkowaniu przedsiębiorstwa od lat 30, zostaje pokryty nowym dachem. Na amortyzację tego budynku odpisywano dotychczas corocznie 2 % kosztów nabycia względnie budowy. W takim wypadku można na koszty prowadzenia przedsiębiorstwa odpisać tylko 40 % kosztów nowego dachu, resztę zaś, mianowicie 60 %, pokryć należy z częściowego wycofania dokonanych odpisów na amortyzację.

Zasady te obowiązują również niemieckie osoby fizyczne i przedsiębiorstwa, przy czym jednak postanowienia rozporządzenia z dnia 4 marca 1942 r. (Dz. Rozp. GG. str. 113) o ulgach podatkowych dla Niemców dają niemieckim osobom fizycznym i przedsiębiorstwom swobodę oceny i możliwość przeprowadzenia amortyzacji podlegających zużyciu składników majątkowych przedsiębiorstwa a wytworzonych w latach gospodarczych 1941 do 1945 bez względu na rzeczywiste zużycie lub przypuszczalny czas trwania użytkowności danego składnika.

Niemieckimi przedsiębiorstwami w sensie tego rozporządzenia są:

1. osoby prawne, związki osób i masy majątkowe, w których udział ma większość obywateli niemieckich lub osób narodowości niemieckiej.

2. Przedsiębiorstwa prowadzone na polecenie i na rachunek Rządu Generalnego Gubernatorstwa.

Inwestycje z funduszów publicznych a bilans podatkowy

W czerwcu bieżącego roku Rząd Generalnego Gubernatorstwa, Główny Wydział Finansów podał do wiadomości Inspektorów Finansowych następujące zasady traktowania zasiłków publicznych udzielonych przedsiębiorstwom na inwestycje:

Zasiłki ze środków publicznych, które będą udzielone na nabycie i wytworzenie dóbr gospodarczych wchodzących w skład majątku stałego przedsiębiorstwa, mają być traktowane z punktu widzenia podatkowego jako pozycje przejściowe i nie wchodzą w rachubę przy ustaleniu dochodu branego pod uwagę przy opodatkowaniu.

W przedsiębiorstwach prowadzących księgi dobra gospodarcze nabyte lub wzniesione przy pomocy środków publicznych powinny być szacowane tylko do wysokości wyłożonych kosztów własnych podatnika. O ile zasiłek zostanie przyznany później, a przez książki przeprowadzona została pełna cena nabycia lub wytworzenia urządzeń, należy zasiłek dodatkowo odliczyć. Obliczeń na zużycie należy dokonywać nie od całej sumy nabycia, lecz od sumy kosztów poniesioych z własnych funduszów.

Jeżeli zasiłków użyto na pokrycie kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa, to wydatek ten nie może zmniejszyć zysku. Zasiłki w tych wypadkach należy uważać za dochody podlegające opodatkowaniu, z drugiej jednak strony kwoty wydane na prowadzenie przedsiębiorstwa zmniejszają zysk podlegający opodatkowaniu.

Za publiczne zasiłki uważa się sumy wypłacone na specjalnie określone cele. W latach 1940 i 1941 zostały przyznane różne zasiłki publiczne bez osobnego podawania ich przeznaczenia.

W tych wypadkach wystarczy, gdy przeznaczenie zostanie podane dodatkowo przez urząd, który udzielił zasiłku.

Jeżeli zasiłek zostanie udzielony na rozmaitego rodzaju urządzenia (np. budynki, maszyny, narzędzia) należy zasiłek rozdzielić w taki sposób, jak to określił dający urząd.

Powyższe wytyczne otrzymał także Związek Rewizyjny Spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie do wiadomości i stosowania. W nr. 13 Spółdzielcy podane zostały techniczne wskazówki, jak księgować operacje zasiłkami publicznymi.

Poniżej podajemy dodatkowo wskazówki techniczne przyjęte w innych przedsiębiorstwach przemysłowych.

Udzielone osobom fizycznym lub prawnym subsydia bezzwrotne z funduszów publicznych uchodzą u odbiorcy za sumy przejściowe t. zn. nie są brane pod uwagę jako dochód podlegający wykazaniu do podatku dochodowego.

Subsydia te należy wprawdzie wykazać po stronie dochodów w rachunku strat i zysków jako nadzwyczajny dochód nie podlegający opodatkowaniu, jednakże wpływ takiej pozycji na powiększenie zysków eliminuje się w ten sposób, że obciąża się rachunek strat i zysków równoważnikiem wartości majątku inwestycyjnego (konto 0 90 Normalnego planu kont dla zakładów przemysłowych w Generalnym Gubernatorstwie i planu kont dla Spółdzielni rolniczo-handlowych) odpowiadającym odpowiedniej części kosztów danej inwestycji (do wysokości otrzymanego subsydium).

Przy wycenie do bilansu wstawia się przeto inwestycje wykonaną z pomocą bezzwrotnego subsydium do aktywów tylko do wysokości poniesionych wydatków z własnych środków.

W następstwie podstawą amortyzacji takiej inwestycji mogą być tylko te koszty, które poniosło dane przedsiębiorstwo z własnych środków. Gdyby się na koncie majątku inwestycyjnego (stałego — klasa 0 planu kont) pozostawiło pełną wartość inwestycji i od tej wartości dokonywało odpisów amortyzacyjnych, skutek byłby taki, że subsydiowane z funduszów publicznych przedsiębiorstwo korzystałoby niesłusznie przy wymiarze podatku dochodowego.

Jeżeli przedsiębiorstwu otrzymującemu subsydium zależy na wykazaniu w bilansie pełnej wartości dokonanej inwestycji, odjąć w tejże rubryce równoważnik wartości odpowiadający wysokości subsydium i w rubryce głównej wykazać różnicę odpowiadającą poniesionym kosztom własnym.

Tymczasowy wymiar podatkowy

Przepis artykułu 1 § 1 siódmego rozporządzenia wykonawczego do rozporządzenia z 17 listopada 1939 r. o prawie podatkowym i administracji skarbowej z 30 lipca 1940 r. (Dz. Rozp. GG. II str. 409) daje urzędom skarbowym możliwość dokonania tymczasowego wymiaru podatkowego.

Wymiar tymczasowy może być dokonany wtedy, gdy istnieją wątpliwości na temat istotnej wysokości podstawy opodatkowania oraz na temat wysokości samego podatku oraz gdy urząd skarbowy ma słuszne powody nie czekania ze ściągnięciem podatku do czasu wyjaśnienia rzeczywistych podstaw opodatkowania. Również wtedy, gdy obowiązek podatkowy ulega wątpliwości ze względów prawnych, może zapaść tymczasowa decyzja o istnieniu obowiązku podatkowego jako takiego, dopóki nie zostaną zbadane niewątpliwie ustalić się dające podstawy opodatkowania.

Podatnikom, którzy podlegają rewizji podatkowej (którzy mają obowiązek prowadzenia ksiąg handlowych), może urząd skarbowy również wtedy wymierzyć podatek tymczasowo, gdy brak jest wyżej wymienionych warunków (§ 1 ustęp 2 wyżej cytowanego rozporządzenia wykonawczego). Ten przepis wyjątkowy zawarty w ustępie 2 § 1 stracił znaczenie dla interesów skarbu państwa dzięki przepisom zarządzenia o wpłacaniu zaliczek na poczet podatku dochodowego. Stąd należy przypuszczać, że przepis ten od tej chwili tylko w wyjątkowych wypadkach znajdzie zastosowanie.

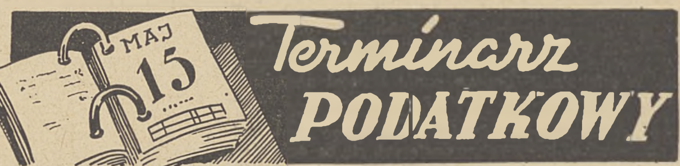
Wydanie decyzji tymczasowej o istnieniu obowiązku podatkowego lub o wymiarze podatku nie wymaga uzasadnienia.

Przeciwko tymczasowemu wymiarowi podatkowemu przysługuje zażalenie. Zażalenie należy złożyć w urzędzie skarbowym, który wydał zaczepianą decyzję, w terminie prekluzyjnym jednego miesiąca.

Po ustaniu wzgl. usunięciu wątpliwości należy wymiar podatkowy ustalić ostatecznie albo też sprostować pierwsze ustalenie wymiaru. Przeciwko nowemu wymiarowi przysługuje tak samo jak przeciwko wymiarowi tymczasowemu zażalenie.

Cecha oraz zakres tymczasowości decyzji o ustaleniu lub wymiarze podatku winna wynikać zawsze jasno z samej decyzji. W stosunku do decyzji tymczasowych w sprawach podatkowych przedsiębiorstw, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych, wymóg ten wynika nawet z wyraźnego postanowienia § 1 ustęp (2) wyżej wspomnianego rozporządzenia wykonawczego.

Kwestia tymczasowości wymiaru może mieć dla podatnika bardzo ważne znaczenie w sprawie ewentualnej dalszej dopuszczalności dodatkowego wymiaru podatkowego w myśl art. 98 ordynacji podatkowej albo na wypadek postępowania wznawiającego w myśl art. 119 ordynacji.

za MIESIĄC GRUDZIEŃ 1942 r.

Podatki państwowe z dodatkami komunalnymi

7 grudzień: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego podatku dochodowego, potrąconego od wynagrodzeń wypłaconych w listopadzie 1942.

10 grudzień: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego, zaliczki na podatek dochodowy 1942 w wysokości 1/4 ostatnio wymierzonego podatku dochodowego.

15 grudzień: Wpłata do kasy Urzędu Skarbowego miesięcznej zaliczki na podatek obrotowy 1942 od obrotu uzyskanego w miesiącu listopadzie przez płatników prowadzących prawidłowe księgi oraz przez tych płatników, którzy nie prowadzą prawidłowych ksiąg handlowych, lecz których obrót w roku 1941 przekroczył kwotę 50 000 złotych.

1—31 grudzień: Wpłata do Kasy właściwego Urzędu Skarbowego raty grudniowej zaległych podatków rozłożonych na raty przez Urząd Skarbowy.

Opłaty komunalne i świadczenia socjalne

10 grudzień: Wpłata do Kasy właściwego Urzędu Gminnego daniny od mieszkańców wraz z dodatkiem wojennym, potrąconej od wynagrodzeń wypłaconych w listopadzie 1942 r.

10 grudzień: Wpłata do Ubezpieczalni Społecznej wkładek ubezpieczeniowych od choroby i wypadków, oraz wpłaty na fundusze emerytalny, pracy i bezrobocia należnych od płac wypłaconych w listopadzie 1942 r.

15 grudzień: Wpłata do Kasy właściwego Urzędu Gminnego podatku od sumy płac wypłaconych w listopadzie 1942 r. w wysokości 4‰ przez tych płatników, którzy w roku 1941 wypłacili swoim pracownikom wynagrodzenia w łącznej sumie ponad 30 000 zł.

1—31 grudzień: Wpłata do Kasy Zarządu Miejskiego miesięcznej należności za wodę (łączna należytość dawnej opłaty wodociągowej, kanałowej i za czyszczenie jezdni i ulic) w wysokości podanej w nakazie płatniczym.

Uwaga: Po upływie powyższych terminów uważa się płatnika za znajdującego się w zwłoce; doliczone zostaną procenty zwłoki, a cała kwota podlega przymusowemu ściągnięciu.

OGŁOSZENIA REJESTROWE I STATUTOWE

OBJAŚNIENIE ZNAKÓW: N-ry DOLNE Z PRAWEJ STRONY: Nr ogłoszenia w piśmie i kolejność ogłoszeń kilkakrotna.

CENNIK OGŁOSZEŃ SPÓŁDZIELNI: Ogłoszenia rejestrowe: pierwszy wpis — zł 80.—; zmiany w rejestrze — zł 30.—; za każde ogłoszenie likwidacyjne — zł 30.—. Ogłoszenie o walnym zgromadzeniu — zł 45.—. Ogłoszenie bilansu w tabeli — zł 80.—, oddzielnie — zł 160.—.

Rejestracja nowych statutów

Nr. I: akt. I. Rp. 47/42 I. R. S. V. 84. Postanowienie. Dnia 26 sierpnia 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 84 następujące dane: 1) Nr. kolejny wpisu: 1; 2) Firma: Spółdzielnia Spożywców „Rolnik" w Trzebowisku z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba: Trzebowisko. Odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa jest określony w § 3 statutu, a mianowicie spółdzielnia będzie organizować i prowadzić wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze oraz podejmować działalność społeczno-kulturalną, w szczególności zaś będzie kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawać je detalicznie swoim członkom. Ponadto spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku; b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze: skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek; c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną, związaną z działalnością spółdzielni. Uwaga do § 3 ustępu 1: Walne zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z nieczłonkami. Udział wynosi 25 zł. płatny zaraz 10 zł., resztę po 5 zł. do 3 miesięcy. Członkowie zarządu: Stanisław Bereś, Stanisław Tomaka, Stanisław Janda. a) czas trwania spółdzielni nieograniczony; b) pismo do ogłoszeń Dziennik urzędowy; c) rok obrachunkowy — kalendarzowy; d) zarząd składa się z 3 osób powołanych przez Radę nadzorczą. Firmę podpisuje dwóch członków zarządu łącznie. e) ograniczenia uprawnień zarządu zawiera § 29 statutu; g) przepisy o likwidacji ustawowe. Data wpisu 3 września 1942 r. Rs 720

II. RS. III. 404. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 6 sierpnia 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę: Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa „Rolnik" w Szczucinie z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni jest Szczucin. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest zakup, przeróbka i zbyt płodów rolnych na własny i komisowy rachunek oraz kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów, potrzebnych w gospodarstwach rolnych i domowych. Spółdzielnia może prowadzić wymienione operacje również z nieczłonkami. Udział wynosi 25 złotych. Każdy członek powinien przy przystąpieniu do Spółdzielni zadeklarować przynajmniej jeden udział. Pierwszy zadeklarowany udział wpłaca się w całości przy zadeklarowaniu, a dalsze udziały w 2 równych ratach kwartalnych, które Zarząd może potrącić przy wypłatach za dostarczone produkty. Członkami Zarządu są: Mieczysław Wierzchowski, Władysław Pietras, Władysław Węgiel. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w Amtlicher Anzeiger. Rok obrachunkowy trwa od dnia 1 lipca do dnia 30 czerwca. Zarząd składa się z 3 osób. Zarząd podpisuje za Spółdzielnię w ten sposób, że pod firmą Spółdzielni podpisują łącznie conajmniej dwaj członkowie Zarządu. Zarządowi nie wolno: 1) przyjmować wkładek oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komukolwiek gwarancji i żyr grzecznościowych, 4) brać od kogokolwiek grzecznościowych weksli i żyr lub innych gwarancji, 5) nabywać, obciążać i zbywać nieruchomości bez zezwolenia Rady Nadzorczej, 6) zaciągać zobowiązań bez zezwolenia Rady Nadzorczej. Rs 727

II. RS. III. 392. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 30. czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielni Spożywców „Uczciwość" w Zarówniu z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni jest Zarównie. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz

wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z nieczłonkami. Udział wynosi 25 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi 10 złotych, pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu miesiąca. Członkami Zarządu są Józef Sroczyński, Jakub Lis, Wilhelm Rup. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości, wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs 727a

---

II. RS. III. 385. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 27 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielnia Spożywców „Ogniwo" w Skrzyszowie z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni jest Skrzyszów. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z nieczłonkami. Udział wynosi 25 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi 25 złotych. Członkami Zarządu są Chwistek Stanisław, Rusecki Józef, Chaim Ludwik. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs 729

I. RS. II. 125. Dnia 14 października 1942 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, po rozpoznaniu sprawy wpisania do rejestru spółdzielni firmy „Zhoda" ogólna spółdzielnia rolnicza dla kupna i sprzedaży z odpowiedzialnością udziałami w Dubnem postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni, numer rejestru I. RS. II. 125, następujące dane: 1. Numer kolejny wpisu 1; 2. Firma, siedziba, rodzaj i zakres odpowiedzialności członków: „Zhoda" ogólna spółdzielnia rolnicza dla kupna i sprzedaży z odpowiedzialnością udziałami w Dubnem; 3. Przedmiot przedsiębiorstwa, ograniczenia co do zawierania umów z nieczłonkami: przedmiotem przedsiębiorstwa spółdzielni jest a) prowadzenie handlu towarami spożywczymi, przedmiotami pierwszej potrzeby i przedmiotami potrzebnymi w domowym i rolnym gospodarstwie, b) prowadzenie skupu produktów gospodarstwa rolnego i leśnego nie wykluczając zwierząt i drobiu tak za gotówkę, jak i przez zamianę na towary albo sposobem komisowej sprzedaży, c) wypożyczanie członkom maszyn rolniczych i narzędzi a także prowadzenie przeróbki wydobytych z ziemi surowców i produktów rolnych, d) w celu podniesienia poziomu kulturalnego swych członków, propagowania idei spółdzielczej i oszczędności a także celem pozyskania dla spółdzielni nowych członków będzie spółdzielnia zaprowadzała czytelnie, biblioteki, urządzała odczyty, wykłady i specjalne kursy, w pierwszym rzędzie z zakresu spółdzielczości i rolnictwa, prowadziła pola doświadczalne, urządzała wystawy, wieczorki, koncerty, wycieczki, festyny i wszelkiego rodzaju zabawy towarzyskie oraz będzie zachęcała swoich członków do oddawania się sportom wszelkiego rodzaju. Spółdzielnia nie może udzielać kredytu nieczłonkom. 4. Wysokość udziału, wpłat na udział i czas ich dokonywania: udział wynosi 15 złotych — wpłaca się przy przystąpieniu do spółdzielni w całości albo w przeciągu roku w równych ratach miesięcznych, licząc od dnia przyjęcia do spółdzielni. 5. Imiona i nazwiska członków zarządu i zastępców: Czupak Stepan, Poliaczok Fylyp, Błaszczak Mychajło, Dubniańskyj Afłan, Tałpasz Stepan. 6. a) czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismem przeznaczonym do ogłoszeń jest organ Związku Rewizyjnego, c) rok obrachunkowy kalendarzowy, d) zarząd składa się z trzech członków i dwóch zastępców; pod brzmieniem firmy podpisuje przynajmniej dwóch członków zarządu, e) ograniczenia uprawnień zarządu, f) postanowienia o zastępcach i g) przepisy o likwidacji ustawowe. Rs 753

Zmiany statutów

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Mleczarskiej w Jastkowie z odpowiedzialnością ograniczoną uchwaliło w dniu 29 czerwca 1942 r. znieść dodatkową trzykrotną odpowiedzialność członków za zobowiązania Spółdzielni, pozostawiając odpowiedzialność tylko zadeklarowanymi udziałami. Ponadto uchwalono dotychczasowy udział członkowski wynoszący zł 40.— zmniejszyć na zł 25.— z tym, że udział jest płatny w 10 ratach po 2.50.—. Wzywa się wszystkich wierzycieli nie zgadzających się na powyższe zmiany do zgłaszania swych pretensyj, celem ich zaspokojenia. Wierzycieli, którzy w ciągu trzech miesięcy od daty trzeciego ogłoszenia nie zgłoszą się do Spółdzielni, uważać się będzie za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 701/Ogł. III

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Mleczarskiej w Milejowie z odpowiedzialnością ograniczoną, uchwaliło w dniu 21 czerwca 1942 r. znieść dodatkową pięciokrotną odpowiedzialność członków za zobowiązania Spółdzielni, pozostawiając odpowiedzialność tylko zadeklarowanymi udziałami. Wzywa się wszystkich wierzycieli nie zgadzających się na powyższą zmianę do zgłaszania swych pretensyj, celem ich zaspokojenia. Wierzycieli, którzy w ciągu trzech miesięcy od daty trzeciego ogłoszenia nie zgłoszą się do Spółdzielni, uważać się będzie za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 703/Ogł. III

Walne Zgromadzenie Spółdzielni Mleczarskiej w Żołyni w związku z przyjęciem nowego statutu uchwaliło w dniu 28 czerwca 1942 r. jednogłośnie znieść dotychczas obowiązującą odpowiedzialność dodatkową członków, a w to miejsce wprowadzi odpowiedzialność tylko zadeklarowanymi udziałami. Spółdzielnia jest gotowa na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli nie zgadzających się na powyższą zmianę, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności nie zapłaconych lub spornych. Wierzyciele, którzy nie zgłoszą się w ciągu 3 miesięcy od dnia trzeciego ogłoszenia celem spłacenia ich należytości, będą uważani za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 711/Ogł. II

Walne Zebranie członków Spółdzielni Mleczarskiej z ogr. odp. w Albigowej uchwaliło w miejsce dotychczas obowiązującego statutu, statut nowy, dla Okręgowej Mleczarni Spółdzielczej według wzoru Związku Rewizyjnego. W związku z tym zniesiono dodatkową odpowiedzialność członków, a postanowiono tylko odpowiedzialność zadeklarowanymi udziałami. Udział będzie wynosił złotych 25 od każdej zadeklarowanej przez członka krowy. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższe zmiany do zgłoszenia swych roszczeń w terminie trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia celem ich zaspokojenia. Sp. 722/Ogł. II

Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Mleczarskiego w Borowiu jednogłośnie uchwala zmienić dotychczasowy statut zarejestrowany w dniu 22 grudnia 1922 r pod Nr. 86 w Sądzie Okręgowym w Siedlcach, na statut wzoru Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych, przy czym uchwalono statut ten uzupełnić w następujący sposób: Art. 1. Firma Spółdzielni brzmi: Spółdzielnia Mleczarska w Borowiu z odpowiedzialnością udziałami — zamiast dotychczasowej firmy według dotychczas obowiązującego statutu: „Spółdzielcze Stowarzyszenie Mleczarskie w Borowiu z odpowiedzialnością ograniczoną. Art. 2. Siedzibą Spółdzielni jest Borowie, powiat Garwolin, Okręg Warszawski. Teren działalności spółdzielni stanowią: gm. Miastków oraz wsie Gózd i Słup, gm. Parysów, Wrzosów gm. Górzno niżej wsie Chromin i Łopacianka gm. Iwowe pow. Mińsk Mazowiecki. W artykule 4 w wierszu 3 po wyrazach: „dostarczanych tylko przez członków dopisano „a w razie potrzeby przez nieczłonków", w wierszu czwartym skreślono wyraz „tylko" oraz po wyrazie „członkom" wpisano wyrazy „i nieczłonkom'. Art. 7. Udział wynosi 25 zł. Przy przystąpieniu do Spółdzielni członek wpłaca 5 zł., resztę zaś w czterech równych ratach miesięcznych. W artykule 17 ustęp 3 skreślono całkowicie treść punktu 1, to jest wyrazy: „1. przyjmować do Spółdzielni nabiału i jaj od nieczłonków". W związku z tym ulega zmianie numeracja tego ustępu — zamiast „2" wpisano „1" i zamiast „3" wpisano „2". Art. 19. Rada Nadzorcza składa się z 9 członków. W artykule 38 dodano punkt 7 treści następującej: „7. Nadwyżki przypadające na obroty z nieczłonkami". Wobec powyższej zmiany Spółdzielnia wzywa swoich wierzycieli do składania pretensyj. Wierzyciele, którzy nie zgłoszą swych pretensyj do Spółdzielni w ciągu 3 miesięcy od daty trzeciego ogłoszenia, uważani będą za zgadzających się na uchwaloną zmianę. Sp. 734/Ogł. II

Na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Banku Spółdzielczego z ograniczoną odpowiedzialnością w Brzozowie, odbytym w dniu 11 października 1942 r. uchwalono: zmienić dotychczasowy statut i w jego miejsce przyjąć nowy, wzoru Związku Rewizyjnego Spółdzielni G. G. Okręgowego Związku w Krakowie, obniżyć jednostkę udziałową ze 100 zł. na 50 zł., płatne na raz w gotówce, oraz obniżyć dodatkową odpowiedzialność deklarowanymi udziałami z 30-tokrotnej na 10-ciokrotną wysokości 1-go zadeklarowanego udziału. Powyższe podajemy do wiadomości zgodnie z art. 73 ust. o Spółdzielniach i oświadczamy, że Spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego tj. trzeciego ogłoszenia, wzgl. złożyć do depozytu sądowego kwoty, potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych, wierzycieli zaś, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w ciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać będziemy za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 735/Ogł. II

II. RS. I. 177. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 23 lipca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Mleczarska w Szczucinie z odpowiedzialnością udziałami, że firma Spółdzielni otrzymuje brzmienie: Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Szczucinie z odpowiedzialnością udziałami. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest prowadzenie wspólnego przerobu i zbytu nabiału i jaj, dostarczanych przez członków oraz wspólne nabywanie i dostarczanie członkom artykułów, potrzebnych w gospodarstwie hodowlanym i nabiałowym. Spółdzielnia może nadto rozszerzyć swą działalność na producentów mleka i jaj z terenu swego działania, nie będących jej członkami. Udział wynosi 10 złotych. Przy przystąpieniu do Spółdzielni członek wpłaca 1 zł, resztę zaś w 9 równych ratach miesięcznych, które Zarząd może potrącać przy wypłatach za dostarczony nabiał lub jaja. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w organie prasowym Związku rewizyjnego, którego Spółdzielnia jest członkiem. Rok obrachunkowy trwa od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia. Zarząd składa się z 3 osób. Zarząd podpisuje za Spółdzielnię w ten sposób, że pod firmą Spółdzielni podpisują łącznie conajmniej dwaj członkowie Zarządu. Kupno, budowa i sprzedaż nieruchomości, kupno urządzeń mechanicznych oraz otwieranie i zamykanie filii, sklepów i innych zakładów może nastąpić jedynie na podstawie uchwały Rady Nadzorczej po uprzednim zasięgnięciu opinii Związku Rewizyjnego. Rs 705.

Walne Zgromadzenie Spółdzielni Mleczarskiej w Swierchowej w związku z przyjęciem nowego statutu uchwaliło w dniu 31 maja 1942 r. jednogłośnie znieść dotychczas obowiązującą odpowiedzialność dodatkową członków, a w to miejsce wprowadzić odpowiedzialność tylko zdeklarowanymi udziałami. Spółdzielnia jest gotowa na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższą zmianę, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych. Wierzyciele, którzy nie zgłoszą się w ciągu 3 miesięcy od dnia trzeciego ogłoszenia celem spłacenia ich należytości, będą uważani za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 740/Ogł. I

W Rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie wpisano przy: S. 46/P. Spółdzielczym Stowarzyszeniu Spożywców „Gwiazda" w Mykanowie z odp. udział. Nazwa Spółdzielni obecnie brzmi: „Spółdzielnia Spożywców Powszechna" w Mykanowie z odpowiedz. udział. Siedziba spółdzielni wieś Mykanów, gm. Mykanów, pow. Radomsko. Odpowiedzialność członków za zobowiązania Spółdzielni jest ograniczona do wysokości zadeklarowanych udziałów. Przedmiotem działalności spółdzielni jest kupno, przerób oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie tychże artykułów członkom spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z nieczłonkami. Udział wynosi zł. 25.—, przy czym przy zapisaniu się do spółdzielni

członek winien wpłacić obowiązkowy wniosek w kwocie zł. 15.—, pozostała zaś kwota powinna być przez niego wpłacona w ciągu jednego roku. Zarząd stanowią: Ignacy Sendela, Józef Bawor i Jan Wochal. Czas trwania spółdzielni nieograniczony. Pismo przeznaczone do ogłoszeń pismo uznane za organ ,,Społem'' Związku Spółdzielni Spożywców. Rok obrachunkowy — kalendarzowy. Liczba członków Zarządu 3. Oświadczenie woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. Likwidacja spółdzielni przeprowadzona będzie w myśl przepisów ustawy o spółdzielniach. Rs 742

W Rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie wpisano przy: Powiatowej Spółdzielni Rolniczo- Handlowej Landwirtschaftliche Kreishandelsgenossenschaft w Radomsku z odp. udział. ,,W miejsce ustępującego członka zarządu Jana Foreckiego wszedł, jako członek zarządu Richard Max Reinhold Pluntke. Zmieniono art. 37 statutu spółdzielni. Udział wynosi 75 zł. Każdy członek powinien przy przystąpieniu do spółdzielni zadeklarować przynajmniej jeden udział. Jeżeli członek posiada więcej niż 10 ha ziemi ornej, to od następnych 10 ha obowiązany jest zadeklarować po jednym następnym udziale. Zadeklarowane udziały wpłaca się w jednej trzeciej części przy zadeklarowaniu, a reszta w dwu równych ratach rocznych. Zmieniono § 8 statutu spółdzielni postanowieniem Walnego Zgromadzenia Spółdzielni z dnia 17 czerwca 1942 r.''. Rs 742a

W Rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie wpisano przy S. 54 ,,Pług'' Spółdzielni Rolniczo-Handlowej z odpow. udział. w Radomsku. Wysokość jednego udziału wynosi 75 Zł. Jeżeli członek posiada więcej niż 10 ha ornej ziemi, to od każdych następnych 10 ha zobowiązany jest zadeklarować po jednym następnym udziale. Zadeklarowany jeden udział wpłaca się w całości przy zadeklarowaniu, a resztę w ciągu roku od zadeklarowania. Obecnie zarząd stanowią: Stanisław Sidorowicz, Stanisław Łękawski, Stanisław Poradowski. Zmieniono art. 8 statutu. Rs 742b

W Rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie wpisano S-75 Okręgowej Mleczarni Spółdzielczej w Radomsku z odp. udział. ,,Art. 4 statutu zmieniono i brzmi on obecnie: Przedmiotem przedsiębiorstwa spółdzielni jest prowadzenie wspólnego przerobu i zbytu nabiału i jaj dostarczonych przez członków i nieczłonków, oraz wspólne nabywanie i dostarczanie członkom i nieczłonkom artykułów potrzebnych w gospodarstwie hodowlanym i nabiałowym. Art. 17 statutu p. 11 zmieniono i obecnie brzmi on: Zarząd może bezpośrednio i pośrednio przyjmować do spółdzielni nabiał i jaja od nieczłonków. Uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 2 lipca 1942 r. zmieniono art. 4 i p. 11 art. 17 statutu''. Rs 742c

W Rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie wpisano przy S. 116 Spółdzielni Spożywców w Woli Blakowej z odp. udział., której firma obecnie brzmi: ,,Spółdzielnia Spożywców ,,Blakowianka'' w Woli Blakowej z odp. udział.''. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest hurtowe kupno i przeróbka i wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego i detaliczna sprzedaż członkom. Przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków, wymiana płodów rolnych na artykuły spożywcze, działalność kulturalno-oświatowa. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność z nieczłonkami. Wysokość jednego udziału wynosi 25 zł. płatnych gotówką, przy zapisaniu się 15 zł., reszta 10 zł. płatne w ciągu jednego miesiąca. Zarząd stanowią: Wacław Borowiecki, Antoni Kucharski i Jerzy Konieczny. Czas trwania spółdzielni nieograniczony. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń jest organ każdoczesny ,,Społem'' Związku spółdzielni Spożywców. Rok kalendarzowy jest rokiem obrachunkowym. Zarząd składa się z 3-ch członków wybieranych przez Radę Nadzorczą na czas nieograniczony z pośród członków spółdzielni. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i podpisują pod stemplem firmy łącznie dwaj czotnkowie zarządu. Kontrakty kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą. Rozwiązanie i likwidacja spółdzielni następuje wedle przepisów ustawy o spółdzielniach. Rs 742d

Sąd okręgowy w Rzeszowie sprawa Spółdzielni Rolniczo-Handlowej ,,Zgoda'' w Hyżnem o wpisaniu do rejestru spółdzielni zmian postanawia wpisać do rejestru spółdzielni V 54: I. Firma brzmi: Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Hyżnem z odpowiedzialnością udziałami; II. Udział wynosi 25 zł., III. Członkowie zarządu: Jan Sobczyk, Andrzej Kawalec, Piotr Kania. Wykreślono Jana Kłodę, Wawrzyńca Żurka. Data wpisu 27 października 1942. Rs 745

Z powodu częściowego zniszczenia ksiąg i dowodów Spółdzielni Mleczarskiej w Wysokiem z odpowiedzialnością udziałami podczas pożaru jej lokalu w nocy z 26 na 27 lipca 1942 r. wzywa się wszystkich wierzycieli Spółdzielni z okresu poprzedzającego wyżej wymieniony pożar, aby najdalej w ciągu 3 miesięcy od ostatniego tj. 3 ogłoszenia zgłosili swe pretensje wedle salda z rachunków na dzień 26 lipca 1942 r. Zgłoszenia winny być poparte wyciągami z rachunków i innymi dowodami. Niezgłoszone w tym czasie pretensje nie zostaną uwzględnione w bilansie. Zgłoszenia należy kierować pod adresem: ,,Spółdzielnia Mleczarska w Wysokiem'', poczta: Wysokie, powiat: Krasnystaw, dystr. Lublin. Sp. 746/Ogł. I

Na Walnym Zgromadzeniu członków Spółdzielni Mleczarskiej ,,Przyszłość'' w Rudnie, z odpowiedzialnością ograniczoną, odbytym w dniu 25 października 1942 r. uchwalono znieść dodatkową odpowiedzialność członków. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższą zmianę do zgłaszania roszczeń w terminie ustawowym — celem ich zaspokojenia. Sp. 747/Ogł. I

,,Mieszczańska Kasa Zaliczkowa w Jarosławiu, Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością'' podaje do wiadomości, że uchwałą Walnego Zebrania z dnia 21 czerwca 1942 zmniejszono odpowiedzialność członków za zobowiązania Spółdzielni do udziału i dalszej kwoty odpowiadającej udziałowi. Spółdzielnia podaje do wiadomości, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych jeszcze lub spornych, że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 748/Ogł. I

Na zasadzie art. 73 ust. o spółdz. Chrześcijańska Hurtownia Kupiecka ,,Wspólny Zakup'', spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie podaje do wiadomości, że Walne Zgromadzenie jej udziałowców na zebraniu w dniu 21 lipca 1942 r. jednomyślnie uchwaliło usunąć dodatkową odpowiedzialność udziałowców za zobowiązania Spółdzielni. Spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu trzeciego ogłoszenia. Wierzyciell, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp 750/Ogł. I

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 10 listopada 1942. I. RS. II. 45. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie Ukrainische Landwirtschaftliche Bezirkshandelsgenossenschaft mit Anteilshaftung in Krynica—Ukraińska rilnyczo torhowolna powitowa kooperatywa z widpow. udil. w Krynycy, iż w paragrafie 4-tym litera e) dodano słowa: UPRTK obsługuje handlowo członków i nieczłonków, zaś przy paragrafie 37, iż rok obrachunkowy trwa od 1 lipca do 30 czerwca. Rs 752

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 10 listopada 1942. I. RS. II. 79. Przy firmie Landwirtschaftliche Handelsgenossenschaft m. H. v. A. in Zakopane — Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpow. udział. w Zakopanem wpisano w rejestrze spółdzielni zmianę statutu w szczególności: rubr. 2, iż firma spółdzielni brzmi obecnie: Goralische Landwirtschaftliche Handelsgenossenschaft mit Haftpflicht von Anteilen in Zakopane — Góralska Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Zakopanem; rubr. 3: przy końcu dodaje się zdanie ,,operacje powyższe mogą być prowadzone również z nieczłonkami.'' Rs 752a

I. RS. II. 100. Dnia 29 października 1942 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, po rozpoznaniu sprawy wpisania zmiany statutu do rejestru spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa ,,Rolnik'' z odpow. udział. w Muszynie postanawia: wpisać do rejestru spółdzlelni, numer rejestru I. RS. II. 100: a) w rubryce trzeciej, iż ,,spółdzielnia może prowadzić wymienione operacje również z nieczłonkami'', b) w rubryce szóstej, iż rok obrachunkowy trwa od 1 lipca do 30 czerwca, c) w rubryce dziewiątej, iż w dniu 30 sierpnia 1942 zmieniono art. 6 statutu. Rs 752b

Ogłoszenie Nr. 9/42. Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Dnia 28 października 1942 r. Wpłynął wniosek Spółdzielczego Stowarzyszenia ,,Świt'' w Drzewicy z odpowiedzialnością udziałami w przedmiocie zmiany statutu, a zwłaszcza wpłaty udziału z 20 zł. na 25 zł. z jednoczesnym przedłużeniem terminu wpłat udziału ratalnie w ciągu jednego roku. W związku z powyższą zmianą została wyznaczona rozprawa na dzień 4 stycznia 1943 r. na godz. 12 w lokalu Sądu Rejestrowego w Piotrkowie. Przez niniejsze ogłoszenie Sąd wzywa wszystkich wierzycieli Spółdzielni, którzy mimo zgłoszenia się w terminie nie zostali przez Spółdzielnię zaspokojeni lub zabezpieczeni. — Nr. S-413, a kol. 9. Rs 755

Walne Zebranie członków Powiatowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej z odpowiedzialnością udziałami w Jarosławiu uchwaliło dnia 11 lipca 1942 zniżyć udział ze zł. 1,000.— na zł. 50.—. Podając powyższe do wiadomości — zgodnie z art. 73 Ustawy o Spółdzielniach — Spółdzielnia oświadcza, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia wzgl. złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności nie płatnych jeszcze lub spornych, — że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia uważać się będzie za zgadzających się z zamierzoną zmianą. Sp. 756/Ogł. I

Walne Zgromadzenie członków Związku Spółdzielni Mleczarskich Ziemi Rzeszowskiej w Rzeszowie odbyte w dniu 15 października 1942 r. uchwaliło w miejsce dotychczas obowiązującego statutu przyjąć statut dla okręgowej mleczarni spółdzielczej według wzoru Związku Rewizyjnego, przy czym zmieniono jednostkę udziałową i zniesiono dodatkową odpowiedzialność członków, pozostawiając tylko odpowiedzialność zadeklarowanymi udziałami. Firma Spółdzielni będzie odtąd brzmiała: ,,Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Rzeszowie z odpow. udziałami.'' Udział będzie wynosił zł. 100.— od każdych 10.000 litrów mleka rocznej dostawy. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższe zmiany do zgłoszenia swych roszczeń w terminie trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia, celem ich zaspokojenia. Sp. 757/Ogł. I

Rejestracja członków zarządu

Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Dnia 31 sierpnia 1942 r. do rejestru firmy ,,Kasa Stefczyka Spółdzielnia z odpowiedzialnością nieograniczoną w Milejowie'' wpisano: Na mocy uchwały Rady Nadzorczej z dnia 12 kwietnia 1942 r. na miejsce Władysława Goski wybrano do zarządu Stanisława Górskiego. Prezesem jest Stanisław Szewczyk Nr. porz. 19 a kol. 14. Rs 725

Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Nr. porz. 199 a kol. 12. Dnia 29 lipca 1942 r. do rejestru ,,Spółdzielni Mleczarskiej ,,Zgoda'' z odpowiedzialnością ograniczoną w Lubani' wpisano: Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia z dnia 7 czerwca 1942 r. na miejsce Stanisława Szczepańskiego i Józefa Piórkowskiego wybrano do Zarządu Szymona Kowalskiego i Stanisława Dąbrowskiego. Rs 725a

Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Nr. porz. 202, a kol. 11. Dnia 14 kwietnia 1942 r. do rejestru firmy ,,Kasa Stefczyka Spółdzielnia z odpowiedzialnością nieograniczoną w Kurzeszynie' wpisano: Na mocy uchwały Rady Nadzorczej z dnia 7 lutego 1942 r. do Zarządu na miejsce ustępującego Wojciecha Kazimierczaka wybrano Jana Adamczyka. Rs 725b

Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Nr. porz. 349, a kol. 6. Dnia 30 lipca 1942 r. do rejestru firmy ,,Pomoc Szkolna'' Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Rawie Mazowieckiej'' wpisano: Na mocy uchwały Rady. Nadzorczej z dnia 20 czerwca 1942 r. na miejsce Andrzeja Faleckiego wybrano do Zarządu Reginę Szewczykową. Rs 725c

Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Nr. porz. 377, a kol. 5. Dnia 21 maja 1942 r. do rejestru ,,Spółdzielni Spożywców z odpowiedzialnością udziałami w Żywocinie'' wpisano: Dokonać sprostowania postanowienia z dnia 27 lutego 1942 r. Na mocy uchwały Rady Nadzorczej z dnia 16 grudnia 1941 r. na miejsce Wojciecha Kociemby (a nie Stanisława Rżanka) wybrano do Zarządu Stanisława Antosika. Rs 725d

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Nr. porz. 380, a kol. 4. Dnia 16 lipca 1942 r. do rejestru ,,Spółdzielni Spożywców w Popielawach z odpowiedzialnością udziałami'' wpisano: Uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 20 marca 1942 r. na miejsce ustępujących Władysława Szczepańskiego, Jana Klauza i Jana Jałmużny wybrano do Zarządu Władysława Zająca, Józefa Gadko i Jana Jałmużnę, s. Józefa. Rs 725e

Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Nr. porz. 389, a kol. 4. Dnia 19 września 1942 r. do rejestru ,,Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Wolborzu z odpowiedzialnością

udziałami" wpisano: Uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 30 sierpnia 1942 r. na miejsce ustępujących Eustachiusza Węgrzynowskiego, Franciszka Lechowskiego i Józefa Szweda wybrano do Zarządu Hipolita Nowakowskiego, Czesława Pawlickiego i Adolfa Wentlanda. Rs 725l

II. RS. III. 343. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 31 lipca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Nadwiślanka" w Glinach Małych z odpowiedz. udziałami, że w miejsce odwołanych członków Zarządu Józefa Działy i Stanisława Pragacza wybrani zostali Ból Stanisław i Kalicki Jan. Rs 737

II. RS. II. 215b. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 2 września 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie „Snop" Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Zakliczynie nad Dunajcem, że ustąpił członek Zarządu Antoni Majewski, a w miejsce jego wybrany został Czesław Bartosz. Rs 739

II. RS. II. 264. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 2 września 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Kasa Stefczyka Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Porąbce Uszewskiej, że ustąpił członek Zarządu Jan Mietła, a w miejsce jego wybrany został Józef Franczyk. Rs 739a

W Rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie wpisano przy S. 26 „Spółdzielni Robotniczej dla Eksploatacji Huty Szkła „Stradom" w Częstochowie z odp. udział.". Na podstawie pisma Gen. Gouv. der Distriktschef Radom Oddział Gospodarstwa, Pododdział Powierniczy z 29 kwietnia 1942 —4/T. Schw. M. T. 78. Tgb. N. 780/42 został ustanowiony powiernikiem firmy Artur Franke z mocą od 1 maja 1942 r. Pełnomocnictwa udzielone Wacławowi Skoneckiemu i Kazimierzowi Araszkiewiczowi zostały odwołane". Rs 741

W Rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie wpisano przy S. 48 Spółdzielni Spożywców „Siła" w Rudnikach Częstochowskich z odpowiedzialnością udziałami — „Zarząd obecnie stanowią: Karol Kasperkiewicz, Jan Rydecki, Tadeusz Rozenberg". Rs 741a

W Rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie wpisano przy S. 50 Spółdzielni Spożywców „Pszczółka" w Mokrzeszy z odp. udział. „Zarząd obecnie stanowią: Józef Juchnik, Czesław Kaczmarski i Józef Nocoń". Rs 741b

W Rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie wpisano przy S. 56 „Kasa Stefczyka" Spółdzielnia z odpow. nieogr. w Wielgomłynach. „Na mocy uchwały Rady Nadzorczej z 17 maja 1942 r. powołano do Zarządu Spółdzielni Jana Kurzyka w miejsce Gaika Jana". Rs 741c

W Rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie wpisano przy S. 64 Spółdzielczej Mleczarni Parowej z odpowiedz. udział. w Zagórzu. „Zarząd obecnie stanowią: Jan Kurzyk, Piotr Osiński i Stanisław Trzeciak". Rs 741d

W Rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie wpisano przy S. 70 Spółdzielczym Stowarzyszeniu Spożywców przy „Hucie Częstochowa w Rakowie" z odpowiedz. udział. w Częstochowie. „Na miejsce ustępującego Lucjana Herbsztrajta wybrany został do Zarządu Spółdzielni Józef Kuźniak". Rs 741e

W Rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie wpisano przy S. 106 Spółdzielni Spożywców „Wyzwolenie" w Chrzanowicach z odp. udział. „Zarząd obecnie stanowią Józef Szymczyk, Wawrzyniec Włodarczyk i Lucyna Chodkiewicz". Rs 741f

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 10 października 1942. I. RS. II. 111. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa „Rolnik" z odpow. udział. w Krasnem Lasocicach, iż w dniu 14 czerwca 1942 r. w miejsce Gocala Wojciecha został wybrany do zarządu Śliwa Edmund. Rs 754

Rozwiązania i likwidacje spółdzielni

Postanowieniem Sądu Okręgowego jako rejestrowego w Dublinie z dnia 2 marca 1942 r. Spółdzielnia Rolniczo-Spożywcza z odp. udz. w Woli Zadybskiej Nr. R. Sp. 1528 została rozwiązana i znajduje się w likwidacji. Ustanowiony tą decyzją likwidator Władysław Oksiuta zamieszkały w Lublinie ul. Zamojska Nr. 1 m. 3, wzywa wierzycieli, aby w terminie trzech miesięcy od daty ostatniego (trzeciego) ogłoszenia zgłosili swoje roszczenia pod jego adresem. Sp. 702/Ogł. III

Spółdzielnia Gospodarcza Pracowników Miejskich z odpowiedzialnością udziałami mocą uchwał Walnego Zebrania Delegatów w dniach 17 października i 31 października 1942 r. została rozwiązana i jest w stanie likwidacji. Likwidatorami wybrani zostali: Eustachy Rudziński, Zygmunt Jarzembski, Ludwik Mieszkowski. Na podstawie Art. 76 ustawy o spółdzielniach likwidatorzy wzywają wszystkich wierzycieli do zgłoszenia swoich roszczeń pod adresem: Spółdzielnia Gospodarcza Pracowników Miejskich — Warszawa, ul. Wierzbowa Nr. 11. Sp. 749/Ogł. I

Zawiadomienia o walnych zgromadzeniach

Trzecie Walne Zebranie Członków „Kosy" Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Limanowej, odbędzie się w dniu 5 grudnia 1942 r. o godzinie 11-tej, w sali Szkoły Powszechnej w Sowlinach, z następującym porządkiem obrad: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania; 2. Sprawozdanie roczne i bilans za rok 1942 — I-sze półrocze; 3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej, Komisji Rewizyjnej i Związku Rewizyjnego; 4. Zatwierdzenie bilansu za rok 1942 i udzielenie skwitowania Zarządowi; 5. Podział zysku; 6. Zatwierdzenie budżetu na rok 1942/43; 7. Kupno parceli pod gościńcem koło Samuelego. Remont lokali sklepowych w Rynku; 8. Zmiana statutu (art. 8 i 38 — rok obrachunkowy, ilość udziałów zależna od ilości posiadanych hektarów gruntu); 9. Wybór nowych członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących; 10. Ustalenie najwyższego zadłużenia Spółdzielni; 11. Wybór przedstawicieli Walnego Zebrania w myśl § 37 statutu Spółdzielni; 12. Wolne wnioski. Sp 751

XVI Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Powiatowego Banku Spółdzielczego dla Handlu, Rękodzieła, Przemysłu i Rolnictwa w Krakowie na Podgórzu, odbędzie się w niedzielę dnia 20 grudnia 1942 r. o godz. 10-tej, w lokalu Banku, Rynek Podgórski 4 (Dom Cechowy), z następującym porządkiem obrad: 1. Zagajenie i otwarcie Walnego Zgromadzenia; 2. Odczytanie protokołu z XV Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia; 3. Sprawozdanie Dyrekcji i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1941; 4. Odczytanie sprawozdania Związku Rewizyjnego z przeprowadzonej rewizji Banku; 5. Wniosek Komisji Rewizyjnej Rady Nadzorczej na udzielenie Dyrekcji i Radzie Nadzorczej absolutorium z czynności za rok 1941; 6) Zmiany statutu według zalecenia Komisarza Związku Rewizyjnego; 7. Wybory do Rady Nadzorczej; 8. Wniosek Rady Nadzorczej odnośnie przeznaczenia czystego zysku za rok 1941; 9. Budżet na rok 1942; 10) Wnioski. Sp 758

Bilanse

W poprzednim N-rze „Spółdzielcy" zostało umieszczone zamknięcie rachunkowe Związku Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich w Warszawie pod niewłaściwym tytułem. Zamiast „Zamknięcie rachunkowe Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich . . . winno być: Zamknięcie rachunkowe Związku Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich.

Kierownik Wydawnictwa: Inż. roln. Dr. Florian Łorzyński, Krakau. Redaktor naczelny: Inż. roln. Dr. Florian Łorzyński, Krakau; Zastępca: Janusz Górski, Krakau. Odpowiedzialny za zagadnienia spółdzielcze: Jan Frąckowiak, Krakau. Kierownik działu ogłoszeń: Antoni Janecki, Krakau. Wydawnictwo: Wydawnictwo Rolnicze, Krakau, Nürnbergstr. 5a. Tel. 116-79 i 116-80. Druk ZKW, Krakau, Universitätsstr. 19a. Ważny cennik Nr. 1.